

Ársskýrsla TM 2010

Efnisyfirlit

Ávarp stjórnarformanns og forstjóra	4
Samkeppni og þjónusta	8
Sjávarútvegur og forvarnir	9
Fjárfestingar	12
Þróun tjónakostnaðar	16
Rekstrarkostnaður	17
Skipurit	20
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	22
Áritun óháðs endurskoðanda	24
Rekstrarreikningur	26
Yfirlit um heildarafkomu	27
Efnahagsreikningur	28
Eiginfjáryfirlit	29
Sjóðstreymi	30
Skýringar	31

Ávarp stjórnarformanns og forstjóra

Eva B. Helgadóttir,
stjórnarformaður

Ársins 2010 verður minnst sem tíma óvissu, efnahagsþrenginga og hafta í íslensku efnahagslífi. Ytri aðstæður til fyrirtækjarekstrar, vaxtar og uppbyggingar hafa í lengri tíma ekki verið erfiðari á Íslandi. Það er því sérstætt en um leið ákaflega ánægjulegt að við slíkar aðstæður skuli TM skila sínum besta árangri í váttryggingarekstri um árabíl.

Árangurinn er ekki tilviljun heldur afrakstur skýrrar sýnar sem mörkuð var á árinu 2008. Það hefur ekki verið átakalaust að stýra fjárfestingastarfsemi félagsins né að innleiða ný viðmið í verðlagningu og áhættumati. Það hefur hins vegar tekist og því er TM í fremur litlum hópi fyrirtækja á Íslandi sem standa traustum fótum, eftir þrengingar síðustu ára.

Mikill viðsnúningur er á váttryggingarekstri félagsins frá síðasta ári. Í sögulegu samhengi hafa samdráttarar verið tryggingafélögum hagfelld hvað varðar tjónaþróun. Það eitt skýrir þó ekki þær umbætur sem náðst hafa í rekstri TM, fleira kemur til. Samstaða starfsmanna félagsins um markmið ársins 2010 var einstök. Allir lögðust á eitt við að ná settu marki. Það skilaði sér í því að samsett hlutfall félagsins er nú 95% sem þykir mjög góður árangur í alþjóðlegum samanburði.

En hvað tekur við þegar háleit markmið hafa náðst? Áfram skal haldið. Markmið sett hærra og meiri tími gefst til þess að huga að þeim þáttum sem geta aukið samkeppnisforskot. Stefna félagsins, markmið og verkefni tengd þeim eru nú endurskoðuð örvar en áður. Metnaður stjórnenda og starfsmanna stendur til þess að TM sé leiðandi í öllum grunnstöðum váttryggingarekstrar og félagið hafi á hverjum tíma traustar fjárhagslegar stoðir, tryggja viðskiptavinum og starfsmenn. Helstu verkefni hvað það varðar eru eftirtalin:

Þróun í takt við breytilegar aðstæður

Váttryggingarekstur er um margt flókinn og innri og ytri aðstæður eru síbreytilegar. Því er lykilatriði að starfsmenn félagsins hafi á hverjum tíma þekkingu, hæfni og styrk til þess að ná framúrskarandi árangri í verkefnum sínum. Skiptir þar engu hvort átt er við þjónustu og ráðgjöf til viðskiptavina, verðlagningu, áhættumat, vöruþróun, almennan rekstur eða fjárfestingar. TM ætlar að byggja upp öflugt þjálfunarkerfi fyrir alla söluráðgjafa, sem lýkur með vottun. Þannig er tryggt að ráðgjafar TM veiti hverjum viðskiptavini bestu þjónustu og ráðgjöf sem völ er á hverju sinni.

Traust samband við viðskiptavini

Traust er grundvöllur allra viðskipta og á það ekki síst við í váttryggingaviðskiptum þar sem viðskiptavinurinn kaupir tryggingu, óáþreifanlega vöru sem hann vonast til að þurfa ekki að nýta sér, þ.e. að ekki komi til tjóns. Þar sem langur tími getur liðið á milli þess að viðskiptavinur upplifi raunverulegt virði vöru og þjónustu er mikilvægt að hann fái reglubundið skýr skilaboð. Þannig má byggja upp traust viðskiptasamband yfir lengri tíma. TM hefur lagt mikla vinnu í það að byggja upp tryggðarkerfi fyrir viðskiptavinum og hefur það verið virkt um nokkurt skeið. Það sýnir sig að viðskiptavinir kunna að meta slíka þjónustu. Fjölmargir tryggir viðskiptavinir TM hafa nú beinan aðgang að sínum váttryggingaráðgjafa sem annast þeirra

mál allt árið um kring. Kostir þessa eru ótvíræðir. Ráðgjafinn hefur innsýn í aðstæður viðskiptavinarins og getur því fyrr bent á lausnir þegar aðstæður breytast og tryggt að kjör séu í takt við virði viðskiptanna. Tryggð þessara viðskiptavina við félagið er mikil. Gagnkvæmt traust byggir upp langtímasamband sem er grundvallaratriði svo að rekstur TM megi vaxa og dafna til framtíðar.

Vel útfærðar lausnir og samkeppnishæft verð

Hörð verðsamkeppni er á íslenskum váttryggingamarkaði og viðskiptavinir njóta góðs af því í lægra verði. Á sama tíma er það áhyggjuefni hversu ráðgjöf miðlara og sölumanna getur á stundum verið ábótavant. Of mörg dæmi eru um að göt séu í vernd viðskiptavina vegna óvandaðra vinnubragða. Svar TM við þessum vanda hefur verið að leggja megináherslu á að klæðskerasniða lausnir handa hverjum viðskiptavini. Einnig hefur verið lögð mikil vinna í frekari framþróun ferla er snúa að áhættumati og verðlagningu viðskipta. Sú vinna hefur skilað því að TM er vel samkeppnisfært, bæði í verði og þjónustu, sem meðal annars staðfestist í því að viðskiptavinir TM eru þeir ánægðustu á tryggingamarkaði árið 2010.

Vel skilgreindir fjárfestingaferlar

Umhverfi fyrir fagfjárfesta á Íslandi er mjög sérstakt um þessar mundir. Fjárfestingakostirnir eru ekki margir þar sem hlutabréfamarkaður er aðeins svipur hjá sjón frá því sem áður var og gjaldeyrishöft gera nýjar erlendar fjárfestingar ómögulegar. TM hefur undanfarin ár byggt sig upp sem fagfjárfestir og hafa allir ferlar í kringum eignastýringu og val á fjárfestingakostum verið rækilega skilgreindir. Fjárfestingastefna félagsins er vel skilgreind og hefur stjórn tekið virkan þátt í því ferli. Það hefur sýnt sig að slík vinnubrögð hafa leitt til meiri stöðugleika í ávöxtun fjármuna. Skýr stefna félagsins í því hvernig horft er á fjárfestingaæignirnar hefur sannað gildi sitt og gefið góða ávöxtun. Að því sögðu er rétt að benda á að efnahagsástandið gerir það að verkum að eldri fjárfestingar og útlán hafa rýrnað mikið og skýra að stærstum hluta slaka afkomu af fjárfestingastarfseminni á árinu.

Standard & Poor's gaf út nýtt mat á TM í desembermánuði 2010 þar sem horfur í rekstri félagsins voru færðar úr stöðugum í jákvæðar. Þetta er starfsmönnum félagsins gríðarleg hvatning og viðurkenning á því starfi sem unnið hefur verið undanfarið. Í skýrslunni er sérstaklega undirstrikað að grunnrekstur félagsins sé að batna mikið og fjárhagsstaða þess sé sterk.

Nú sem fyrr mun TM leggja sitt af mörkum til þess að stuðla að uppbyggingu og uppgangi á Íslandi. Það verður best gert með fjárfestingum í íslenskum atvinnurekstri ásamt því að tryggja áframhaldandi traustan grunnrekstur. Það er mikilvægt fyrir samfélagið að váttryggingafélög séu vel rekin og stöndug, þau njóti trausts, styðji við viðskiptavinum sína og samfélagið í heild.

Eva B. Helgadóttir
Sigurður Viðarsson

Sigurður Viðarsson,
forstjóri

Ragnheiður D. Agnarsdóttir Samkeppni og þjónusta

Ragnheiður D. Agnarsdóttir
framkvæmdastjóri Einstaklings-
þjónustu og Samskiptasviðs

Harðar samkeppnisaðstæður

Árið 2010 einkenndist af harðri verðsamkeppni á einstaklingsmarkaði. Meginviðfangsefnið var því að finna jafnvægi milli afkomumarkmiða og markmiða um fjölda viðskiptavina. Afkomumarkmiðið náðist, nokkuð á kostnað fjölda viðskiptavina. Aukin sala á síðari hluta ársins gefur þó tilefni til bjartsýni.

Starfsfólk TM sýndi að það er vel í stakk búið til þess að takast á við erfiðar markaðsaðstæður. Nýjar áherslur og vinnulag við verðlagningu og áhættumat voru innleiddar af fullum krafti á árinu og skilaði það, ásamt hagfelldum ytri aðstæðum og framúrskarandi þjónustu starfsmanna og umboðsmanna TM, þeim rekstrarárangri sem nú liggur fyrir.

Starfsmenn TM eru undirstaða velgengni félagsins; styrkur TM ræðst af styrk þeirra á hverjum tíma. Með það að leiðarljósi hefur verið lögð sífellt meiri áhersla á að þróa þekkingu og hæfni starfsmanna. TM skólinn hefur gegnt lykilhlutverki í því sambandi en einnig hefur mikil vinna verið lögð í að þróa innri upplýsingamiðlun. Starfsmenn TM hafa aldrei verið betur upplýstir um stefnu, markmið, árangur og framtíðarsýn félagsins og á árinu 2010. Það hefur öðru fremur skilað því að starfsmenn eru mjög tryggir TM og ánægðir í starfi. Í vinnustaðgreiningu Capacent, sem framkvæmd var á fyrri hluta ársins 2010, kom í ljós að 71% starfsmanna eru helgaðir fyrirtækinu, þ.e. eru bæði tryggir og ánægðir í starfi. Að meðaltali eru 48% starfsmanna annarra íslenskra fyrirtækja helgaðir sínu fyrirtæki.

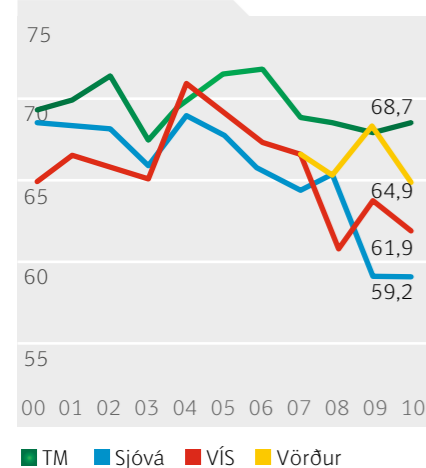
Gagnkvæmt traust og ánægja

Enginn vafi er á því að sterk tengsl eru á milli tryggðar og ánægju starfsmanna og ánægju viðskiptavina TM. Það var því mikið fagnaðarefni að viðskiptavinir TM voru þeir ánægðustu á tryggingamarkaði árið 2010. Hjá TM er litið svo á að viðurkenningin sé komin aftur heim enda hefur titillinn fallið TM í hlut í 10 skipti af þeim 12 sem mælt hefur verið.

Tækifæri til frekari aðgreiningar

Eins og oft er raunin með verðdrifna markaði, er mikil áskorun í því fólgin að aðgreina fyrirtæki í hugum neytenda með öðrum þáttum en verði. TM býr að miklum verðmætum á því sviði, bæði hvað varðar vörumerki og orðspor um þjónustu. Hér eru raunveruleg verðmæti sem mikil vinna er lögð í að varðveita og þróa. Lögð er áhersla á að markaðsefni félagsins kallist ávallt sterkt á við styrkleika og framtíðarsýn TM. Ljóst er að fjölmörg tækifæri liggja til frekari aðgreiningar á íslenskum váttryggingamarkaði. Stöðug þróun nýrra lausna og þjónustuleiða fyrir viðskiptavinir TM er daglegt viðfangsefni starfsmanna og mun tryggja stöðu TM sem framúrskarandi þjónustufyrirtækis sem rekið er á traustum grunni.

Íslenska ánægjuvugin

Íslenska ánægjuvugin mælir ánægju viðskiptavina íslenskra fyrirtækja

Hjálmar Sigurbórsson Sjávarútvegur og forvarnir

Bætt heilsa sjómanna

Þjónusta við sjávarútveg hefur verið mjög stór þáttur í starfsemi TM frá upphafi félagsins og er enn þann dag í dag mjög mikilvægur þáttur. Með tilkomu Forvarnarsviðs TM árið 2006 var þjónusta við viðskiptavinir félagsins aukin enn frekar; frá árinu 2008 hefur verið mjög skörp áhersla lögð á forvarnarstarf tengt sjávarútvegi. Áhersla hefur verið lögð á bættu heilsu sjómanna en í dag taka fjölmörg sjávarútvegsfyrirtæki þátt í slíkum verkefnum, sem leidd eru af TM. Forvarnarstarf af þessu tagi er í eðli sínu langhlaup og var það skilgreint sem slíkt í upphafi. Starfið hefur verið í stöðugri þróun eftir því sem reynslan hefur vaxið og þarfir viðskiptavina hafa verið betur skilgreindar. Óhætt er að segja að snert sé á mörgum þáttum en sem dæmi má nefna heilsufarmælingar sjómanna, námskeið og ráðgjöf fyrir skipskokka, námskeið fyrir maka sjómanna, öryggismál um borð í skipum og fleira.

Slysum og veikindadögum fækkar

Segja má að árið 2010 hafi markað nokkur þáttaskil í forvarnarstarfi tengdu sjávarútvegi því mælanlegur árangur náðist á árinu, bæði slysum og veikindadögum sjómanna fækkaði hjá þeim útgerðum sem lengst og best hafa sinnt þessum málum. Dæmi eru um að veikindalaunakostnaður einstakra útgerða hafi lækkað um tugi milljóna á milli ára og er engin önnur skýring nærtækari en sú að öflugt forvarnarstarf hafi þannig skilað sér með augljósum hætti. Þetta er þó einungis einn angi af þeim ávinningi sem bætt heilsa hefur í för með sér; af þessu leiðir sparnaður fyrir almanna-tryggingakerfið og betri líðan starfsmanna sem skilar sér í mun meiri lífs-gæðum til lengri og skemmri tíma litið.

Áhugi sjávarútvegsfyrirtækja á forvarnarstarfi TM fer mjög vaxandi. Má í því sambandi nefna að sjávarútvegsfyrirtæki sem ekki eru í viðskiptum við TM hafa leitað eftir slíku samstarfi en stefna félagsins er að veita þjónustu á sviði forvarna fyrst og fremst til viðskiptavina TM.

Vaxandi markaðshlutdeild í sjávarútvegstryggingum

TM hefur verið leiðandi sem váttryggjandi sjávarútvegs á Íslandi síðustu áratugi, hvort heldur sem litið er til þjónustu, vörubrúnar eða markaðshlutdeildar. Undanfarin ár hefur markaðshlutdeild TM í skipatryggingum vaxið en sem dæmi um það var markaðshlutdeild TM 52% á árinu 2004 en hafði aukist í 58% á árinu 2009. TM hefur undanfarin ár hægt og bítandi haslað sér völl í skipatryggingum erlendis. Í upphafi var aðallega um að ræða hagsmuni íslenskra útgerðaraðila erlendis en að auki hefur TM tryggt hagsmuni erlendra aðila og hefur orðið talsverð aukning þar síðustu ár. Þessi viðskipti voru mjög vaxandi fyrir hrun en eftir hrun kom talsverður afturkippur. Þau jukust hins vegar aftur árið 2010, þegar um það bil 25% af iðgjöldum skipatrygginga TM á árinu komu erlendis frá. Fram til þessa hefur verið góð afkoma af erlendum skipatryggingum og mun TM áfram leitast við að þróa þau viðskipti frekar og auka umfang þeirra í framtíðinni.

Hjálmar Sigurbórsson,
framkvæmdastjóri
Fyrirtækjapjónustu

Garðar Þ. Guðgeirsson

Fjárfestingar

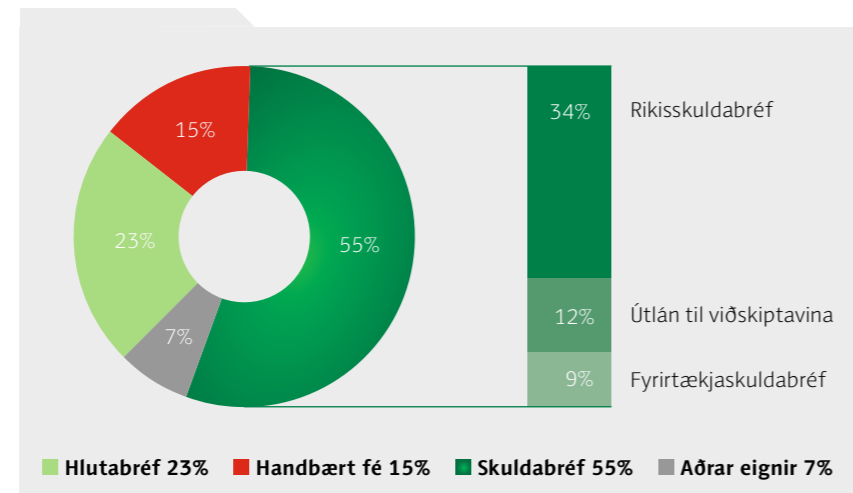
Garðar Þ. Guðgeirsson,
framkvæmdastjóri Fjárfestinga og
viðskiptaþróunar

Góður árangur í erfiðu árferði

Árið 2010 var krefjandi í fjárfestingastarfsemi TM. Ört lækkandi vextir, styrking krónunnar og almennur hægagangur í efnahagslífinu gerðu það að verkum að erfitt var að finna fjárfestingum félagsins farveg. Slíkar aðstæður á mörkuðum eru rekstri váttryggingafélaga þungbærar, enda ávöxtun fjármuna grundvallarþáttur í starfsemi þeirra. Markmið fjárfestingastarfsemi váttryggingafélaga eru fyrst og fremst tvenns konar:

- Að vernda eignir á móti váttryggingaskuld (bótasjóði), enda er það fé í raun eign tryggingatakanna, þó það staldri við um stund í sjóðum váttryggingafélags.
- Að ná sem bestri áhættuveginni ávöxtun á það umframfé sem ekki tilheyrir bótasjóðunum.

Ofgangreind markmið gera það að verkum að horft er á fjárfestingaeignir TM í tvennu lagi: Öruggar eignir á móti váttryggingaskuld, einkum handbært fé og skuldabréf, og áhættumeiri eignir til ávöxtunar eigin fjár, s.s. hlutabréf og vogunarsjóðir. Skipting fjárfestingaeigna TM eins og hún stóð í lok árs 2010 er á mynd 1 og eins og sjá má vega handbært fé og skuldabréf þungt í eignasafninu. Á árinu 2010 náðist einmitt áberandi góður árangur í stærsta einstaka eignaflokki félagsins, ríkisskuldabréfum, þar sem ávöxtun var um 15% sem er vel yfir viðmiðsvísitölum.

Mynd 1: Skipting fjárfestingaeigna TM í árslok 2010.

Fagmennska í fjárfestingum

Hjá Tryggingamiðstöðinni er fjárfestingastarfsemi sinnt af kostgæfni og fagmennsku. Mikil vinna hefur verið lögð í að byggja TM upp sem fagfjárfesti þar sem vel skilgreindum aðferðum er beitt við ákvarðanatöku, mælingar, upplýsingamiðlun og áhættustýringu. Ítarleg fjárfestingastefna hefur verið samþykkt af stjórn og er í henni m.a. að finna eftirfarandi:

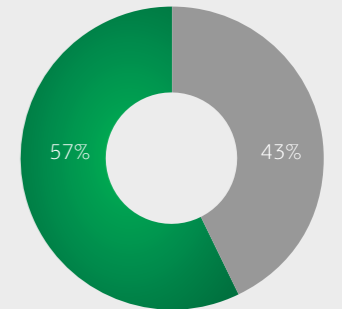
- Eignaflokkaskiptingar, háþösk og lágmörk innan flokka.
- Heimildir starfsmanna og reglur um eigin viðskipti þeirra.
- Ströng innri álagspróf.
- Lánareglur.

Að auki eru í fjárfestingastefnunni settar ýmsar skorður á áhættudreifingu safnsins, s.s. markmið um seljanleika (sjá mynd 2) og markmið um hlutföll innlendra og erlendra eigna (sjá mynd 3). Ljóst er að áhættudreifing í eignasafni TM er góð og yfirsýn yfir heildaráhættu safnsins skýr. Bótasjóðir félagsins eru því afar tryggir.

Leiðandi fagfjárfestir

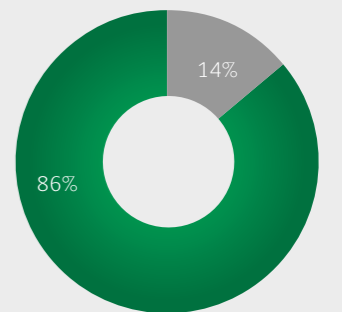
Mikið starf er fram undan á árinu 2011 við að undirbúa TM undir þær kvaðir sem Solvency II reglugerð Evrópusambandsins mun leggja á herðar váttryggingafélögum hvað fjárfestingastarfsemi og almenna áhættustýringu varðar. Flóknar reglur um gjaldpólsútreikninga ásamt viðamiklum kröfum um skýrslugjöf og skipulag innra starfs eru spennandi tækifæri til að bæta enn frekar starfsaðferðir við fjárfestingastarfsemi félagsins.

Það er markmið Tryggingamiðstöðvarinnar að vera leiðandi fagfjárfestir á Íslandi. Á árinu 2011 verða tekin stór og ákveðin skref í átt að því markmiði, viðskiptavinum og hluthöfum til hagsbóta.

■ Auðseljanlegar eignir 57%
■ Aðrar eignir 43%

Mynd 2: Hlutfall auðseljanlegra eigna í lok árs 2010. Skilyrði til að eign teljist auðseljanleg er að hægt sé að losa hana innan 3ja virkra daga.

■ Innlendar eignir 86%
■ Erlendar eignir 14%

Mynd 3: Hlutföll innlendra og erlendra eigna í lok árs 2010.

Kjartan Vilhjálmsson Þróun tjónakostnaðar

Kjartan Vilhjálmsson,
framkvæmdastjóri Tjónaþjónustu

Ytri aðstæður hafa áhrif á tjónatiðni

Árið 2010 bar merki þeirra breytinga sem urðu haustið 2008. Almennt gildir að þróun í tjónum hangir mjög saman við aðstæður í efnahagslífinu; á sama hátt og þensla hefur almennt fremur neikvæð áhrif á tjónatiðni, þ.e. tíðni tjóna hækkað, hefur samdráttur öfug áhrif. Þetta er þó mjög breytilegt á milli váttryggingagreina.

Talsverður bati varð í afkomu ökutækjatrýgginga á árinu 2010 sem má m.a. rekja til ytri aðstæðna. Færri ökutæki, hátt eldsneytisverð og minni umferð hafa þau áhrif að árekstrum fækkað og þar með lækkað tíðni ökutækjatjóna. Hér er um áberandi breytingu að ræða frá fyrri árum.

Samstarf við viðskiptavini skilar árangri

Verulegur bati í slysatryggingum sjómanna er sérstakt fagnaðarefni, en tjónaþjónusta TM hefur markvisst bætt samstarf sitt við váttryggðar útgerðir með reglubundnum fundum og nánara samstarfi og upplýsingamiðlun við vinnslu einstakra mála. Sú vinna hefur skilað áþreifanlegum árangri. Breytingar á atvinnumarkaði hafa sömuleiðis haft þau áhrif að meiri stöðugleiki er nú í mönnum áhafna og reyndari mannskapur um borð. Það skilar sér síðan í minni slyshættu, enda spilar mannlegi þátturinn stórt hlutverk í mörgum vinnuslysum. Þannig hafa ytri aðstæður, ásamt nánna samstarfi TM og útgerða, skilað sér í bættri afkomu.

Fjölgun krafna í ábyrgðartryggingar sérfræðinga

Ábyrgðartryggingar eru á hinn bóginn dæmi um váttryggingagrein sem hefur þróast með óhagstæðum hætti vegna breyttra ytri aðstæðna. Til ársins 2009 voru kröfur vegna vinnuslysa áberandi, enda mikið framkvæmt á Íslandi og krafan um hraða getur haft í för með sér slyshættu. Síðustu tvö ár hefur slíkum málum stórléga fækkað en í staðinn hafa kröfur í ábyrgðartryggingar og starfsábyrgðartryggingar ýmissa starfsstétta aukist. Má þar t.d. nefna lögboðnar starfsábyrgðartryggingar byggingarstjóra og hönnuða þar sem tekist er á um galla í nýbyggingum. Með nokkurri einföldun mætti segja að kröfur vegna atvika sem urðu við framkvæmdir séu að mestu afgreiddar en nú sé tekist á um gæði framkvæmdanna.

Annað dæmi um váttryggingu sem reynt hefur á í kjölfar hrunsins er málskostnaðartrygging, sem bætir málskostnað viðskiptavina í einkamálum. Fjöldmörg mál hafa verið tilkynnt í tengslum við hrunið og afleiðingar þess, t.d. málssóknir í tengslum við peningamarkaðssjóði hinna föllnu banka, auk málareksturs sem tengist gölluðum fasteignum.

Hvernig er þjónustan?

Þess má svo geta að allir sem fá afgreitt tjón hjá félaginu fá sent bréf frá framkvæmdastjóra Tjónaþjónustu þar sem viðtakanda er gefinn kostur á að hafa samband hafi hann einhverjar athugasemdir eða ábendingar vegna afgreiðslu málsins. Þetta hefur mælst vel fyrir hjá viðskiptavinum TM og fjölmargir nota tækifærið til að koma á framfæri þökkum og hrósi til starfsmanna félagsins. Þessi viðbrögð og ummæli viðskiptavina TM voru notuð óbreytt í markaðsefni félagsins á árinu 2010.

Óskar B. Hauksson Rekstrarkostnaður

Óskar B. Hauksson,
framkvæmdastjóri Fjármála- og
rekstrarsviðs

Markvissar aðgerðir minnka rekstrarkostnað

Iðgjöld viðskiptavina þurfa bæði að standa undir tjónakostnaði og rekstrarkostnaði váttryggingafélaga og því er mikilvægt að þau séu rekin með hagkvæmum hætti. Algengt er að kostnaðarhlutfall (rekstrarkostnaður sem hlutfall af iðgjöldum) tryggingafélaga í heiminum sé á bilinu 15% til 25%.

Hjá Tryggingamiðstöðinni var kostnaðarhlutfallið á árinu 2010 18,6% og hefur það farið lækkandi frá 2007 þegar það var rúmlega 25%. Með markvissum aðgerðum á undanförunum árum hefur TM unnið að ýmiss konar hagræðingu til að ná niður rekstrarkostnaði og hefur hann lækkað að krónutölu þrjú ár í röð. Á sama tíma hefur verðlag hækkað um 30%.

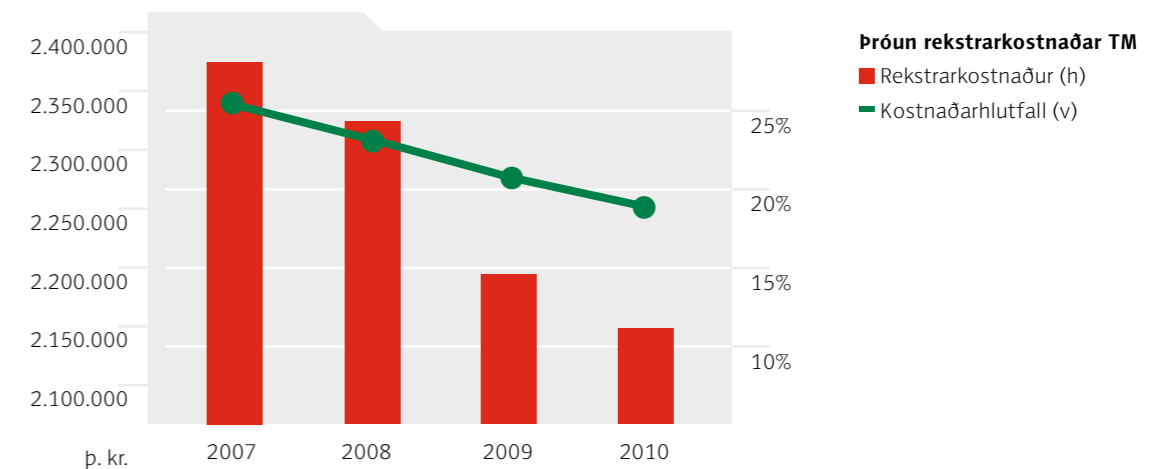
Starfsmenn taka þátt í sparnaðaraðgerðum

Til að ná þessum árangri hefur verið farið yfir alla kostnaðarliði í tengslum við áætlunargerð félagsins auk þess sem aflað hefur verið tilboða í stærstu rekstrarþætti. Lykilþáttur í kostnaðaraðhaldi er að allir starfsmenn TM eru nú mjög meðvitaðir um kostnað og sparnaði í rekstri. Mörgum tillögum og ábendingum frá starfsmönnum hefur verið hrint í framkvæmd. Ánægjulegt hefur verið að sjá hversu sparnaðurinn hefur dregið úr sóun og stuðlað að umhverfisvænni starfsemi TM.

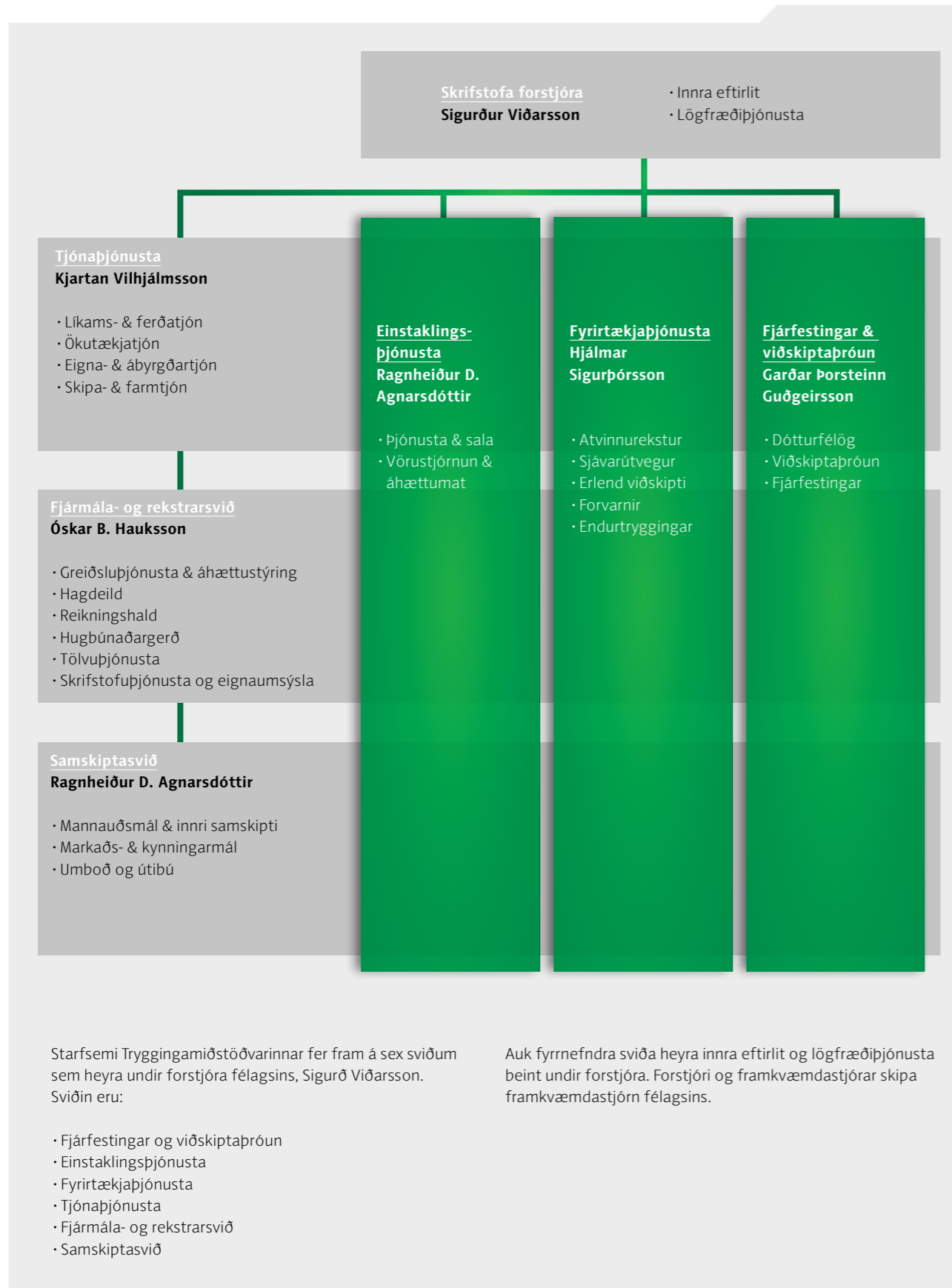
Fjárfestingar niðurgreiða ekki tryggingastarfsemi

Hagrætt hefur verið með flutningi verkefna á milli starfsmanna og í sumum tilvikum hefur ekki verið ráðið í stöður sem losna. Athyglisvert er að skoða launaþróun á milli árana 2009 og 2010 en segja má að ávinningur vegna fækkunar stöðugilda á árinu 2009 hafi horfið með hækkingu tryggingagjalds.

Lækkun rekstrarkostnaðar er mikilvægur þáttur í að ná samsettu hlutfalli (samanlagt hlutfall tjónakostnaðar og rekstrarkostnaðar af iðgjöldum) undir 100% en sá veruleiki blasir nú við að váttryggingafélög geta ekki lengur reitt sig á að tekjur af fjárfestingum niðurgreiði tryggingastarfsemi. Samsett hlutfall á öðrum Norðurlöndum hefur á undanförunum árum verið á bilinu 90% til 100% en yfirleitt hærra en 100% á Íslandi. TM hefur á undanförunum árum markvisst stefnt að því að ná sambærilegum árangri og önnur norræn váttryggingafélög og hefur það nú tekist með 95% samsettu hlutfalli.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Rekstur ársins 2010

Samstæðuársreikningur Tryggingamiðstöðvarinnar hf. fyrir árið 2010 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Samstæðuársreikningurinn samanstendur af ársreikningi Tryggingamiðstöðvarinnar hf. (móðurfélags) og dótturfélaga þess, sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“. Tilgangur samstæðunnar er að hafa með höndum hvers konar váttryggingar svo og fjárfestingarstarfsemi.

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður ársins 765 millj. kr. Eigið fé félagsins í árslok 2010 nam 8.803 millj. kr. Eiginfjárlutfall félagsins var 29,9% í árslok og reiknað gjaldþolshlutfall móðurfélagsins nam 3,98. Þann 31. desember 2010 námu heildareignir félagsins 29.407 millj. kr. Samkvæmt efnahagsreikningi samstæðunnar nemur hlutfé í árslok 1.082 millj. kr. og er 99,9% í eigu Stoða hf. Fjöldi hluthafa var í lok árs 2010 alls 49 en var 51 í upphafi árs.

Stjórn félagsins leggur til að ekki verði greiddur arður til hluthafa vegna ársins 2010.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðuársreikningur Tryggingamiðstöðvarinnar hf. gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar á árinu 2010, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2010. Jafnframt er það álit okkar að samstæðuársreikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glögggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar og stöðu hennar og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við.

Stjórn og forstjóri Tryggingamiðstöðvarinnar hf. hafa í dag farið yfir samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2010 og staðfesta hann með undirritun sinni.

Reykjavík, 24. febrúar 2011

Stjórn:

Eva B. Helgadóttir
Júlíus Þorfinnsson
Steinn Logi Björnsson

Forstjóri:

Sigurður Viðarsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Tryggingamiðstöðvarinnar hf.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Tryggingamiðstöðvarinnar hf. fyrir árið 2010. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem þeir telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um hvort ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningsskilaaðferðir og matsaðferðir sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2010, fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2010 og breytingu á handbæru fé á árinu 2010, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 5. tl. 1. mgr. 106 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 24. febrúar 2011

KPMG ehf.

Helgi F. Arnarson
Jón S. Helgason

Rekstrarreikningur ársins 2010

	Skýr.	2010	2009
Iðgjöld ársins		10.901.108	10.418.515
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum		(731.480)	(987.083)
Eigin iðgjöld	6	10.169.628	9.431.432
Fjármunatekjur	7	574.852	2.167.024
Gangvirðisbreytingar fjáreigna		716.676	1.128.064
Aðrar tekjur af fjárfestingum		71.627	63.960
Fjárfestingartekjur		1.363.155	3.359.048
Aðrar tekjur		34.870	6.436
Heildartekjur		11.567.653	12.796.916
Tjónakostnaður		(7.921.995)	(9.186.476)
Hluti endurtryggjenda í tjónakostnaði		128.012	327.656
Eigin tjón	8	(7.793.983)	(8.858.820)
Rekstrarkostnaður	9	(2.145.397)	(2.191.640)
Fjármagnsgjöld	11	(392.669)	(618.626)
Virðisrýrnun fjáreigna	12	(429.267)	(820.386)
Heildargjöld		(10.761.316)	(12.489.472)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		806.337	307.444
Tekjuskattur	13	(41.706)	(70.223)
Hagnaður af áframhaldandi starfsemi		764.631	237.221
Hagnaður af aflagðri starfsemi	4	0	2.690.711
Hagnaður ársins		764.631	2.927.932
Skipting hagnaðar			
Hluthafar móðurfélags		764.580	2.917.401
Hlutdeild minnihluta		51	10.531
Hagnaður ársins		764.631	2.927.932

Yfirlit um heildarafkomu 2010

	Skýr.	2010	2009
Hagnaður ársins		764.631	2.927.932
Tekjur og gjöld utan rekstrarreiknings			
Þýðingarmunur dótturfélaga		0	(5.502.636)
Tekjur og gjöld utan rekstrarreiknings samtals		0	(5.502.636)
Heildarhagnaður (tap) ársins		764.631	(2.574.704)
Skipting heildarhagnaðar (taps)			
Hluthafar móðurfélags		764.580	(2.585.235)
Hlutdeild minnihluta		51	10.531
Heildarhagnaður (tap) ársins		764.631	(2.574.704)

Efnahagsreikningur 31. desember 2010

	Skýr.	2010	2009
Eignir			
Rekstrarfjármunir	14	679.213	736.316
Óefnislegar eignir	15	99.916	99.916
Útlán	17	4.144.311	5.966.306
Verðbréf	18	15.950.843	12.870.321
Skatteign	25	188.518	230.492
Eignir til sölu	16	1.071.184	1.070.262
Endurtryggingaeignir	19	342.545	308.755
Viðskiptakröfur	20	2.685.547	3.201.233
Handbært fé		4.244.452	3.993.088
Eignir samtals		29.406.529	28.476.689
Eigið fé			
Hlutfé		1.081.639	1.081.639
Varasjóðir		6.827.135	6.827.135
Óráðstafað eigið fé		893.222	128.641
Eigið fé hluthafa móðurfélags		8.801.996	8.037.415
Hlutdeild minnihluta		1.371	1.320
Eigið fé samtals	21/22	8.803.367	8.038.735
Skuldir			
Víkjandi lán	23	3.994.276	3.884.741
Vátryggingaskuld	24	15.111.103	14.895.895
Skuldir vegna eigna haldið til sölu	16	784.581	851.923
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir	26	713.202	805.395
Skuldir samtals		20.603.162	20.437.954
Eigið fé og skuldir samtals		29.406.529	28.476.689

Eiginfjárfirlit árið 2010

	Hlutfé	Varasjóðir	Pýðingar- munur	(Ójafnað) óráðstafað eigið fé	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samts
Eigið fé 1.1.2009	1.081.639	6.827.135	5.502.636	(2.788.760)	181.873	10.804.523
Heildartap ársins			(5.502.636)	2.917.401	10.531	(2.574.704)
Keyptur hluti minnihluta					(191.084)	(191.084)
Eigið fé 31.12.2009	1.081.639	6.827.135	0	128.641	1.320	8.038.735
Eigið fé 1.1.2010	1.081.639	6.827.135	0	128.641	1.320	8.038.735
Heildarhagnaður ársins				764.580	51	764.631
Eigið fé 31.12.2010	1.081.639	6.827.135	0	893.221	1.371	8.803.367

	Skýr.	2010	2009
Rekstrarhreyfingar:			
Hagnaður ársins		764.631	2.927.932
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:			
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld í rekstri		(182.183)	(1.067.250)
Afskriftir og virðisrýrnun eigna		116.729	100.425
Söluhagnaður rekstrarfjármuna		(1.124)	(2.981)
Tap af aflagðri starfsemi		0	(3.022.924)
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:			
Útlán, breyting		1.809.687	1.217.309
Verðbréf, breyting		(3.080.522)	(3.363.168)
Skatteign, breyting		41.974	394.722
Endurtryggingaeignir, breyting		(33.790)	(4.980)
Skammtímakröfur, breyting		515.685	886.224
Aðrar eignir, breyting		(922)	(19.148)
Vátryggingaskuld, breyting		215.208	1.435.789
Skammtímaskuldir, breyting		(81.667)	(104.295)
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum		83.706	(622.345)
Innborgaðar fjármagnstekjur		587.158	1.305.174
Greidd fjármagnsgjöld		(400.244)	(235.029)
Greiddur tekjuskattur		(10.524)	(27.417)
Handbært fé frá rekstri		260.096	420.383
Fjárfestingarhreyfingar:			
Sala á dótturfélagi að frádregnu afhentu handbæru fé		0	785.103
Rekstrarfjármunir, breyting		(58.502)	(431.899)
Fjárfestingarhreyfingar		(58.502)	353.204
Fjármögnunarhreyfingar:			
Greiddur arður		0	(395)
Lántaka, breyting		49.770	(202.996)
Fjármögnunarhreyfingar		49.770	(203.391)
Hækkun á handbæru fé		251.364	570.196
Handbært fé í ársbyrjun		3.993.088	3.422.892
Handbært fé í lok árs		4.244.452	3.993.088
Fjárfestingar og fjármögnun án greiðsluáhrifa			
Fjárfesting í fasteignum		0	914.525
Yfirtekin lán		0	(731.543)
Verðbréf		0	(182.982)

1. Almennar upplýsingar

Tryggingamiðstöðin hf. („Félagið“) er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Síðumúla 24 í Reykjavík. Félagið er dótturfélag Stoða hf. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2010 hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess, sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“. Aðalstarfsemi félagsins felst í váttryggingarekstri og fjárfestingum.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastaðla sé fylgt

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn Tryggingamiðstöðvarinnar hf. staðfesti ársreikninginn þann 24. febrúar 2011.

b. Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningur félagsins er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að verðbréf eru færð á gangvirði.

c. Rekstrarhæfi

Stjórnendur hafa lagt mat á rekstrarhæfi samstæðunnar og telja hana hafa styrk til áframhaldandi starfsemi. Samstæðureikningur þessi hefur því verið gerður á grundvelli áframhaldandi starfsemi. Niðurstöður úr athugun á greiðsluhæfi félagsins gefa til kynna að félagið hafi yfir að ráða nægu fjármagni til að styðja við áframhaldandi rekstur.

d. Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum.

e. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar fjárhæðir kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru í stöðugri endurskoðun. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi beitingu reikningsskilaaðferða hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í skýringu 3q.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem er lýst hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir öll tímabil sem koma fram í ársreikningnum.

a. Grundvöllur samstæðu

I Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfiráð. Yfiráð eru til staðar þegar samstæðan hefur vald til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu félags í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Við mat á yfiráðum er tekið tillit til mögulegs atkvæðisréttar sem þegar er nýtanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfiráð nást og þar til þeim lýkur. Reikningsskilaaðferðum dótturfélaga hefur verið breytt þegar nauðsynlegt hefur verið til að laga þær að aðferðum samstæðunnar.

II Viðskipti felld út við gerð samstæðureiknings

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar þessara eigna.

b. Erlendir gjaldmiðlar

I Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörstegi. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning. Rekstrarkostnaður og sala í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðil á gengi viðskiptadags.

c. Fjármálagerningar

I Fjáreignir og fjárskuldir

Til fjármálagerninga teljast fjárfestingar í hlutabréfum og skuldabréfum, lán, viðskiptakröfur, handbært fé, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Fjármálagerningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar félagið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur félagsins að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef félagið yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfiráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem félagið skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar félagsins sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

II Handbært fé

Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

III Verðbréf

Verðbréf í efnahagsreikningi eru flokkuð sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning hafi þau verið skilgreind þannig við upphaflega skráningu í bókhald. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Fjáreignir sem færðar eru á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru metnar á gangvirði í efnahagsreikningi og gangvirðisbreytingar færðar í rekstrarreikning. Viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til.

IV Útlán og viðskiptakröfur

Útlán og kröfur eru fjármálagerningar sem hafa

fyrir fram ákveðna gjalddaga og eru ekki skráðir á opinberum markaði.

Útlán eru færð þegar þau hafa verið greidd til lántakenda. Þau eru upphaflega færð á gangvirði, sem er upphafleg lánsfjárhæð að frádregnum viðskiptakostnaði, en eru eftir það færð á afskrifuðu kostnaðarverði. Viðskiptakröfur sem stofnast hafa vegna váttryggingasamninga eru einnig flokkaðar meðal útlána og krafna. Útlán félagsins eru eignfærð með áföllnum vöxtum og verðbótum í árslok. Verðtryggð útlán eru færð miðað við vísitölu í ársbyrjun næsta árs.

Útlán og viðskiptakröfur eru afskráð þegar greiðsluflæði þeirra stöðvast eða þegar samstæðan hefur flutt stærstan hluta áhættu og ávinnings vegna eignarhalds annað.

V Afskrifað kostnaðarverð

Afskrifað kostnaðarverð fjáreignar eða fjárskuldar er fjárhæðin sem fjáreignin eða fjárskuldin er metin á við upphaflega skráningu, að frádregnum afborgunum höfuðstóls og að viðbættum eða frádregnum uppsöfnuðum afföllum sem fundnar eru með aðferð virkra vaxta á mismun upphaflegs verðs og uppgreiðsluverðmætis, að frádreginni virðisrýrnun.

VI Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

d. Rekstrarfjármunir

I Mat

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

II Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er eignfærður þegar líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til félagsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Bókfært verð hlutarins sem er endurnýjaður er gjaldfært. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Skýringar

III Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar af afskrifanlegri fjárhæð, sem er kostnaðarverð að frádregnu niðurlagsverði. Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir	25–50 ár
Aðrir rekstrarfjármunir	3–10 ár

Afskriftaraðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstæði og breytt ef við á.

e. Óefnislegar eignir

Viðskiptavild

Yfirtökur fyrirtækja eru færðar samkvæmt kaup-aðferð. Viðskiptavild myndast við kaup á dótturfélögum. Viðskiptavild er mismunurinn á kostnaði við yfirtökuna og gangvirði yfirtekinna eigna, skulda og óvissra skulda.

Viðskiptavild er færð á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun. Viðskiptavild er tengd fjárskapandi einingum og árlega er gert virðisrýrnunarpróf á henni.

Þegar neikvæð viðskiptavild myndast er hún tekjufærð strax í rekstrarreikningi.

f. Grundvöllur mats á gangvirði fjáreigna

I Verðbréf

Verðbréf í efnahagsreikningi eru fjárfestingar í hluta-bréfum og skuldabréfum. Gangvirði skráðra verðbréfa er skráð markaðsverð þeirra á uppgjörstæði án þess að tekið sé tillit til sölukostnaðar sem gæti fallið til í framtíðinni.

Sé markaðsverð ekki skráð í kauphöll eða fánlegt hjá miðlara, er gangvirði fjármálagerningsins metið með matsaðferðum, þar á meðal geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjáreigna, núvirt sjóðsflæði, verðmyndunarlíkan valréttta eða aðrar verðmatsaðferðir sem gefa til kynna áreiðanlegt mat á öðrum viðskiptum á markaði.

Þegar notast er við núvirta sjóðsflæðisaðferð við mat á gangvirði, er vænt framtíðarsjóðsflæði byggt á besta mati stjórnenda og ávöxtunarkrafa sem notuð er eru markaðsvextir sambærilegs gernings á

uppgjörstæði. Þegar önnur verðmyndunarlíkön eru notuð, eru forsendur matsins byggðar á upplýsingum af markaði á uppgjörstæði. Gangvirði óskráðra hlutabréfa er metið, ef mögulegt er, með því að nota viðeigandi V/H hlutfall fyrir sambærileg skráð félög og er lagað að sérstökum aðstæðum útgefanda verðbréfanna.

II Útlán og kröfur

Gangvirði útlána og krafna, sem einungis er ákvarðað vegna skýringa, er metið sem framtíðargreiðsluflæði núvirt með markaðsvöxtum á uppgjörstæði.

III Fjárskuldir aðrar en afleiður

Gangvirði fjárskulda annarra en afleiða, sem einungis er ákvarðað vegna skýringa, er byggt á höfuðstól og framtíðarflæði vaxtagreiðslna núvirt með markaðsvöxtum á uppgjörstæði.

g. Vátryggingasamningar

Félagið gefur út samninga sem flytja vátryggingalega áhættu frá viðskiptavinum til samstæðunnar.

I Vátryggingasamningar – skilgreining

Með vátryggingasamningi tekur vátryggjandinn að sér vátryggingaáhættu frá vátryggingataka með því að samþykkja að bæta tjón vegna ákveðins óviss atburðar í framtíðinni.

Vátryggingaáhætta er áhætta sem flutt er frá vátryggingataka til útgefanda vátryggingasamnings, svo sem vegna eignatjóns, slyss, sjúkdóms eða andláts.

II Vátryggingasamningar – flokkun

Vátryggingasamningar félagsins flokkast í skaðatryggingar og líftryggingar.

Skaðatryggingar

Vátryggingasamningar sem teljast til skaðatrygginga varða ábyrgðartjón, slysatjón og eignatjón.

Ábyrgðartryggingar bæta tjón sem hinn vátryggði veldur þriðja aðila. Slysatryggingar bæta tjón sem hinn vátryggði verður fyrir vegna slyss.

Eignatryggingar greiða aðallega bætur til viðskiptavina samstæðunnar vegna tjóns eða taps á eignum. Viðskiptavinir með rekstrarstöðvunartryggingu geta einnig innheimt bætur vegna tekjutaps ef tjón eigna veldur því að eignirnar nýtast ekki í rekstri.

Líftryggingar

Þessir vátryggingasamningar taka til andláts eða ákveðinna sjúkdóma.

III Vátryggingaskuld

Félagið metur hvort vátryggingaskuld sé nægjanleg til þess að standa við áætlaðar skuldbindingar félagsins með því að meta framtíðarfjárflæði vátryggingaskuldar. Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar. Allar breytingar á vátryggingaskuldinni koma fram í rekstrarreikningi.

IV Endurtryggingasamningar

Endurtryggingasamningar eru gerðir í þeim tilgangi að draga úr áhættu samstæðunnar. Endurtryggjendur bera ýmist ákveðið hlutfall af bótafjárhæðum eða alla áhættuna umfram umsamda fjárhæð. Kröfur á endurtryggjendur vegna iðgjalda og tjóna eru færðar sem endurtryggingaeignir. Þar er um að ræða kröfur vegna hlutdeildar þeirra í tjónum samkvæmt endurtryggðum vátryggingasamningum og hlutdeild í iðgjaldaskuld. Skuldbindingar vegna endurtrygginga er hlutdeild þeirra í iðgjöldum vegna endurtryggingasamninga sem færð eru í rekstrarreikning við endurnýjun samninganna.

h. Eigið fé

Hlutfé

Þegar samstæðan kaupir eigin hluti er kaupverðið, að meðtöldum beinum kostnaði, fært sem til lækkunar á eigin fé. Þegar eigin hlutir eru seldir er eigið fé hækkað.

Arðgreiðslur

Arðgreiðslur af hlutfé eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær eru samþykktar af aðalfundi.

i. Virðisrýrnun eigna sem ekki teljast til fjáreigna

Bókfært verð eigna félagsins er kannað á hverjum uppgjörstæði til að meta hvort einhver vísbending sé um virðisrýrnun. Ef svo reynist, er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Endurheimtanleg fjárhæð viðskiptavildar og óefnislegra eigna sem ekki hafa skilgreindan líftíma er metin á hverjum uppgjörstæði.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið

miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eigninni. Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum eignum eða hópi eigna.

Virðisrýrnun viðskiptavildar er ekki bakfærð. Virðisrýrnun fyrri tímabila vegna annarra eigna er metin á hverjum uppgjörstæði til að kanna hvort vísbendingar séu um að rýrnunin hafi minnkað eða horfið. Virðisrýrnun er bakfærð ef breyting hefur orðið á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki að bókfært verð eignar sé ekki umfram það sem verið hefði ef engin virðisrýrnun hefði verið færð.

j. Virðisrýrnun fjáreigna

Á hverjum uppgjörstæði er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem hafa orðið benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi eignarinnar verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi, miðað við upphaflega virka vexti hins vegar.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum og hver flokkur metinn sérstaklega. Virðisrýrnun fjáreigna er gjaldfærð í rekstrarreikning.

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun fjáreigna, þar á meðal hlutabréfa, geta verið greiðslufall eða vanræksla lántakenda, skilmálabreytingar lánveitinga eða fyrirgreiðslna samstæðunnar á kjörum sem samstæðan myndi annars ekki veita, vísbendingar um að lántaki eða útgefandi verðbréfa stefni í gjaldprot, að virkur markaður sé ekki lengur til staðar fyrir verðbréf, eða önnur sjáanleg gögn vegna hóps

Skýringar

eigna eins og óhagstæðar breytingar á greiðslugetu lántakenda eða útgefanda verðbréfa samstæðunnar, eða efnahagslegar aðstæður séu til staðar sem eru í samhengi við greiðslufall innan samstæðunnar.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem orðið hafa eftir að virðisrýrnun var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er færð í rekstrarreikning.

k. Tekjur og gjöld af váttryggingastarfsemi

I Iðgjöld

Tekjufærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrra ári, en að frádregnum iðgjöldum næsta árs, sem færast sem iðgjaldaskuld. Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu á árinu sem tilheyrir næsta reikningsári.

II Tjón

Gjaldfærð tjón í rekstrarreikningi eru tjón ársins ásamt hækkun eða lækkun vegna tjóna fyrri ára. Tjónaskuld í efnahagsreikningi er heildarfjárhæð tilkynnta óuppgerðra tjóna auk tryggingafræðilegrar áætlunar fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum.

I. Tekjur og gjöld af fjárfestingum

I Afkoma af verðbréfum

Afkoma af fjárfestingum í verðbréfum samanstendur af söluhagnaði hlutabréfa, gagnvirðisbreytingum fjárfestinga og vaxta- og arðstekjum. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðréttur stofnast.

II Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning miðað við virka vexti. Virkir vextir eru þeir vextir sem nákvæmlega afvaxta væntar framtíðargreiðslur á væntum líftíma fjáreigna eða fjárskulda og endurspeglar virkir vextir bókfært verð fjáreigna og fjárskulda. Virkir vextir myndast við upphaflega skráningu fjáreigna eða fjárskulda og eru ekki endurskoðaðir síðar á líftímanum. Útreikningur virkra vaxta felur í sér allar þóknarir og álag eða frádrag, greitt eða mótttekið, viðskiptakostnað og aföll eða yfirverð sem eru óaðskiljanlegur hluti af virkum vöxtum. Viðskiptakostnaður er kostnaður sem hægt er að rekja beint til yfirtöku, útgáfu eða afskráningar fjáreigna eða fjárskulda.

Vaxtatekjur og vaxtagjöld í rekstrarreikningi innifela: - vexti af fjáreignum og fjárskuldum sem metin eru á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. - vexti af verðbréfum sem metin eru á grundvelli virkra vaxta.

III Gengismunur

Gengismunur samanstendur af breytingum eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum.

m. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður samanstendur af launakostnaði, markaðskostnaði, tölvukostnaði, skrifstofu- og stjórnunarkostnaði, kostnaði við rekstur húsnæðis og öðrum kostnaði.

n. Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er færður með notkun efnahagsreikningsaðferðarinnar vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Frestaður tekjuskattur er ekki færður vegna eftirfarandi tímabundinna mismuna: upphaflegrar skráningar eigna eða skulda sem hafa ekki áhrif á reikningshaldslega eða skattalega afkomu, og mismuna vegna fjárfestinga í dótturfélögum að því marki sem talið er að mismunurinn muni ekki snúast við í fyrirsjáanlegri framtíð. Að auki er ekki færður frestaður skattur vegna skattalegs tímabundins mismunar sem er tilkominn vegna upphaflegrar skráningar á viðskiptavild.

Frestaður tekjuskattur er metinn á því skatthlutfalli sem búist er við að verði lagt á tímabundna mismuni þegar þeir snúast við, byggt á lögum sem öðlast hafa gildi með formlegum hætti eða í reynd á uppgjörstegi. Reiknaðri skatteign og tekjuskattskuldbindingu

er jafnað saman þegar til staðar er lagalegur réttur til að jafna saman tekjuskatti til greiðslu og skatteign og þegar skattarnir munu verða lagðir á af sömu skattyfirvöldum á sama fyrirtæki, eða á fyrirtæki sem eru samsköttuð og gert er ráð fyrir að muni greiða skatta sameiginlega.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörstegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún nýtist ekki.

o. Starfspáttayfirlit

Starfspáttur er aðgreinanlegur hluti samstæðunnar sem fæst við að bjóða skyldar vörur eða þjónustu (rekstrarstarfspáttur). Starfspáttayfirlit er yfirlit um rekstrarstarfspætti, sem byggir á skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

p. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem hafa ekki verið innleiddir

Samstæðan hefur innleitt alla alþjóðlega reikningskilastaðla, túlkanir og breytingar á samþykktum stöðlum sem Evrópusambandið hefur staðfest og hafa tekið gildi í árslok 2010 og eru viðeigandi fyrir samstæðuna. Nokkrir nýir staðlar, breytingar á stöðlum og túlkanir á þeim hafa ekki tekið gildi í árslok 2010 og hafa ekki verið notaðir við gerð þessa ársreiknings. Ekki er talið að þessar breytingar á stöðlum og túlkunum á þeim muni hafa veruleg áhrif á ársreikning félagsins þegar þær taka gildi.

q. Lykilþættir í óvissu á mati

I Endanleg skuldbinding vegna tjónabóta

Mat á endanlegri skuldbindingu væntra tjónabóta samstæðunnar vegna gerðra tryggingasamninga er mikilvægasta reikningshaldslega mat samstæðunnar. Við mat á skuldbindingunni þarf að taka tillit til margra þátta sem háðir eru óvissu.

II Ákvörðun á gangvirði fjáreigna

Eins og fram kemur í skýringu 3c eru verðbréf samstæðunnar metin á gangvirði í efnahagsreikningi. Skráð gengi er til fyrir meirihluta þessara eigna. Aðferðir við mat á gangvirði óskráðra verðbréfa byggir á viðurkenndum matsaðferðum.

Mat á gangvirði er gert á ákveðnum tímapunkti sem tekur mið af markaðsaðstæðum og upplýsingum um

viðkomandi fjáreign. Um hlutlægt mat er að ræða sem er háð óvissum þáttum, t.d. vaxtaþrósentum, flökti, mati á sjóðsflæði o.s.frv. Þess vegna er ekki hægt að meta gangvirðið með vissu.

III Ákvörðun virðisrýrnunar fjáreigna

Niðurfærsluþörf fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er metin eins og fram kemur í skýringu 3j. Mat stjórnenda á virðisrýrnun byggir á upplýsingum um vænt sjóðsflæði af viðkomandi eign. Við mat á væntu sjóðsflæði, meta stjórnendur fjárhagslega stöðu mótaðila og vænt virði undirliggjandi trygginga.

4. Aflögð starfsemi

Rekstur dótturfélagsins Nemi Forsikring ASA sem selt var á árinu 2009 fellur undir aflögða starfsemi. Aflögð starfsemi er mikilvæg aðskilin rekstrareining innan samstæðunnar sem hefur verið flokkuð sem til sölu. Starfsemi er flokkuð sem aflögð starfsemi þegar hún er seld, lögð niður eða þegar hún uppfyllir skilyrði um að vera flokkuð sem til sölu, sé það fyrr. Þegar starfsemi er flokkuð sem aflögð starfsemi eru samanburðafjárhæðir í rekstrarreikningi endurgerðar eins og starfsemin hefði verið flokkuð sem aflögð frá byrjun samanburðartímabilsins.

5. Starfspáttayfirlit

Starfspáttayfirlit er birt eftir eðli rekstrar og byggir það á skipulagi og innri upplýsingagjöf til lykilstjórnenda samstæðunnar.

Verðlag milli starfspátta er ákveðið eins og um óskýlda aðila sé að ræða.

Rekstrarafkoma starfspátta, eignir og skuldir taka til liða sem heyra beint undir ákveðna starfspætti og til þeirra liða sem hægt er að skipta milli starfspátta á rökrænan hátt.

Rekstrarstarfsþættir

Eftirfarandi þættir eru meginstarfsþættir í rekstri félagsins:

	Skaðatryggingarekstur		Líftryggingarekstur		Fjármálarekstur		Samstæða	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Rekstrarstarfsþættir								
Iðgjöld ársins	10.565.805	10.108.780	335.303	309.735	0	0	10.901.108	10.418.515
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum	(631.014)	(904.768)	(100.466)	(82.315)		0	(731.480)	(987.083)
Fjárfestingartekjur	998.751	1.668.688	15.487	28.301	348.917	1.662.058	1.363.155	3.359.047
Aðrar tekjur	0	0	0	0	34.870	6.436	34.870	6.437
Heildartekjur starfsþáttar	10.933.542	10.872.700	250.324	255.721	383.787	1.668.494	11.567.653	12.796.916
Tjónakostnaður	(7.846.680)	(9.093.281)	(75.315)	(93.195)	0	0	(7.921.995)	(9.186.476)
Hluti endurtryggjenda í tjónakostnaði	101.144	292.186	26.868	35.470	0	0	128.012	327.656
Rekstrarkostnaður	(1.795.641)	(1.841.069)	(93.124)	(86.744)	(256.632)	(263.827)	(2.145.397)	(2.191.640)
Fjármagnsgjöld	0	0	0	0	(392.669)	(618.626)	(392.669)	(618.626)
Virðisrýrnun fjáreigna	0	0	0	0	(429.267)	(820.386)	(429.267)	(820.386)
Rekstrarafkoma starfsþáttar	1.392.365	230.536	108.753	111.252	(694.781)	(34.345)	806.337	307.444
Tekjuskattur							(41.706)	(70.223)
Hagnaður af áframhaldandi starfsemi							764.631	237.221
Hagnaður af aflagðri starfsemi							0	2.690.711
Hagnaður ársins							764.631	2.927.932
Fjárfestingaeignir	14.624.020	14.490.473	144.537	156.270	4.295.426	13.521.191	29.063.983	28.167.934
Endurtryggingaeignir	280.370	241.384	62.176	67.371	0	0	342.546	308.755
Heildareignir	14.904.390	14.731.857	206.713	223.641	4.295.426	13.521.191	29.406.529	28.476.689
Vátryggingaskuld	14.904.390	14.672.354	206.713	223.641	0	0	15.111.103	14.895.995
Aðrar skuldir	0	0	0	0	5.492.059	5.541.959	5.492.059	5.541.959
Heildarskuldir	14.904.390	14.672.354	206.713	223.641	5.492.059	5.541.959	20.603.162	20.437.954

6. Eigin iðgjöld

	2010	2009
Bókfærð iðgjöld	10.943.680	10.603.428
Hluti endurtryggjenda	(714.512)	(992.444)
Breyting á iðgjaldaskuld	(42.572)	(184.913)
Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	(16.968)	5.361
Eigin iðgjöld samtals	10.169.628	9.431.432

7. Fjármunatekjur

	2010	2009
Vextir af innstæðum	203.733	299.283
Vextir af skuldabréfum	344.601	1.057.229
Aðrir vextir	324.013	301.035
Gengismunur	(297.495)	509.477
Fjármunatekjur samtals	574.852	2.167.024

8. Eigin tjón

	2010	2009
Bókfærð tjón	(7.678.586)	(7.983.922)
Hluti endurtryggjenda	121.762	316.223
Breyting á tjónaskuld	(243.409)	(1.202.554)
Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld	6.250	11.433
Eigin tjón samtals	(7.793.983)	(8.858.820)

9. Rekstrarkostnaður

	2010	2009
Laun og tengd gjöld	1.107.760	1.106.578
Stjórnunarkostnaður	682.307	764.817
Annar rekstrarkostnaður	355.330	320.245
Rekstrarkostnaður samtals	2.145.397	2.191.640

10. Laun og launatengd gjöld

	2010	2009
Laun	914.328	937.448
Lífeyrisiðgjöld	91.897	93.308
Tryggingagjald	88.018	62.282
Önnur launatengd gjöld	13.517	13.540
Laun og launatengd gjöld samtals	1.107.760	1.106.578
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	127	134

Laun og hlunnindi forstjóra og stjórnar greinast þannig:		
Sigurður Viðarsson, forstjóri	28.303	28.080
Eva Bryndís Helgadóttir, formaður stjórnar	3.489	1.200
Július Þorfinnsson, stjórnarmaður	1.875	0
Steinn Logi Björnsson, stjórnarmaður	2.347	0
Jón Sigurðsson, fyrrverandi formaður stjórnar	1.444	1.800
Gunnar Karl Gunnarsson, fyrrverandi formaður stjórnar	0	1.500
Árni Hauksson, fyrrverandi stjórnarmaður	0	600
Pétur Guðmundarson, fyrrverandi stjórnarmaður	0	600
Stjórnendur (5)	95.036	87.928

11. Fjármagnsgjöld

	2010	2009
Vaxtagjöld af bankalánum	58.506	62.771
Vaxtagjöld af öðrum lántökum	333.170	552.335
Önnur vaxtagjöld	993	3.520
Vaxtagjöld samtals	392.669	618.626

12. Virðisrýrnun fjáreigna

	2010	2009
Virðisrýrnun útlána	350.926	734.253
Virðisrýrnun viðskiptakrafna	78.341	86.133
Virðisrýrnun samtals	429.267	820.386

13. Tekjuskattur

Í árslok 2010 samþykkti Alþingi breytingar á skattalögum þar sem tekjuskattshlutfall var hækkað úr 18% í 20%. Þessi hækkun kemur til framkvæmda við álagningu ársins 2012 vegna rekstrarársins 2011. Skatteign í árslok 2010 er reiknuð miðað við nýtt skattshlutfall þar sem gert er ráð fyrir að skatteignin verði innleyst eða greidd miðað við 20% skattshlutfall. Frá og með árinu 2011 er hagnaður af sölu hlutabréfa og móttækinn arður vegna félaga þar sem móttakandi á minna en 10% eignarhlut í viðkomandi félagi skattskyldur.

	2010	2009
Tekjuskattur í rekstrarreikningi skiptist þannig:		
Tekjuskattur til greiðslu	0	10.524
Frestaður tekjuskattur ársins	41.706	59.699
Tekjuskattur samtals	41.706	70.223

Virkt skattshlutfall:				
Hagnaður fyrir tekjuskatt		806.337		307.444
Tekjuskattur miðað við gildandi skattshlutfall	18.0%	145.141	15.0%	46.117
Áhrif breytinga á skattalögum	(2.6%)	(20.881)	(13.8%)	(42.571)
Ófrádráttarbær kostnaður	(4.4%)	(35.441)	62.8%	193.217
Óskattskyldar tekjur	(5.7%)	(45.814)	(0.3%)	(854)
Aðrir liðir	(0.2%)	(1.299)	(40.9%)	(125.686)
Virkt skattshlutfall	5.1%	41.706	22.8%	70.223

14. Rekstrarfjármunir

	Fasteignir	Skrifstofu- áhöld, tölvu- búnaður og bifreiðar	Samtals
Rekstrarfjármunir greinast þannig:			
Heildarverð 1.1.2009	194.389	546.801	741.190
Viðbót á árinu 2009	0	452.989	452.989
Selt á árinu 2009	(22.873)	(8.901)	(31.774)
Heildarverð 31.12.2009	171.516	990.889	1.162.405
Afskrifað áður	99.818	239.513	339.331
Afskrifað á árinu	4.400	96.025	100.425
Selt á árinu 2009	(6.807)	(6.859)	(13.666)
Afskrifað samtals 31.12.2009	97.411	328.679	426.090
Bókfært verð 31.12.2009	74.105	662.210	736.316
Heildarverð 1.1.2010	171.516	990.889	1.162.405
Viðbót á árinu 2010	2.534	64.968	67.502
Selt á árinu 2010	0	(9.845)	(9.845)
Heildarverð 31.12.2010	174.050	1.046.012	1.220.062
Afskrifað áður	97.411	328.679	426.090
Afskrifað á árinu	4.327	112.402	116.729
Selt á árinu 2010	0	(1.969)	(1.969)
Afskrifað samtals 31.12.2010	101.738	439.112	540.850
Bókfært verð 31.12.2010	72.312	606.900	679.213
Afskriftahlutföll	2-4%	10-33%	

15. Óefnislegar eignir

Viðskiptavild	
Staða 1.1.2009	99.916
Staða 31.12.2009	99.916
Staða 31.12.2010	99.916

Viðskiptavild félagsins er tilkomin vegna kaupa á líftryggingastarfsemi samstæðunnar. Endurheimtanleg fjárhæð fjárskapandi eininga er byggð á útreikningi á nýtingarvirði. Við þessa útreikninga eru notaðar sjóðstreymisspár byggðar á raunverulegum rekstrarniðurstöðum og fimm ára viðskiptaáætlun. Áætlanir um sjóðstreymi til framtíðar eru framreiknaðar með því að nota meðalvaxtarhraða í þeirri grein sem félagið starfar. Vegin ávöxtunarkrafa hefur verið notuð til að núvirða áætlanir um framtíðarsjóðstreymi.

16. Eignir / skuldir vegna eigna haldið til sölu

	2010	2009
Eignir		
Fasteignir	1.020.386	1.034.738
Bifreiðar	50.798	35.524
	<u>1.071.184</u>	<u>1.070.262</u>
Skuldir		
Fasteignalán	784.581	851.923
	<u>784.581</u>	<u>851.923</u>

17. Fjáreignir og fjárskuldir

a. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun félagsins á fjáreignum og fjárskuldum og gangvirði þeirra. Óverulegur munur er á bókfærðu verði og gangverði þar sem eignir bera breytilega vexti.

	Fjáreignir og fjárskuldir á gangverði	Lán og kröfur	Annað á afskrifuðu kostn.verði	Bókfært alls	Gangvirði
31. desember 2010					
Handbært fé		4.244.452		4.244.452	4.244.452
Kröfur á lánastofnanir		344.206		344.206	344.206
Útlán		4.144.311		4.144.311	4.144.311
Fjáreignir á gangvirði	15.606.636			15.606.636	15.606.636
Aðrar eignir			3.028.092	3.028.092	3.028.092
Fjáreignir samtals	<u>15.606.636</u>	<u>8.732.969</u>	<u>3.028.092</u>	<u>27.367.697</u>	<u>27.367.697</u>
Lántaka		4.778.857		4.778.857	5.065.042
Aðrar skuldir			713.202	713.202	713.202
Fjáreignir – fjárskuldir	<u>15.606.636</u>	<u>3.954.112</u>	<u>2.314.890</u>	<u>21.875.638</u>	<u>21.589.453</u>
31. desember 2009					
Handbært fé		3.993.088		3.993.088	3.993.088
Kröfur á lánastofnanir		704.687		704.687	704.687
Útlán		5.966.306		5.966.306	5.966.306
Fjáreignir á gangvirði	12.165.632			12.165.632	12.165.632
Aðrar eignir			3.509.988	3.509.988	3.509.988
Fjáreignir samtals	<u>12.165.632</u>	<u>10.664.081</u>	<u>3.509.988</u>	<u>26.339.701</u>	<u>26.339.701</u>
Lántaka		4.736.664		4.736.664	4.747.377
Aðrar skuldir			805.395	805.395	805.395
Fjáreignir – fjárskuldir	<u>12.165.632</u>	<u>5.927.417</u>	<u>2.704.593</u>	<u>20.797.642</u>	<u>20.786.929</u>

Vextir notaðir í gangvirðisútreikningum

Vextir notaðir til að núvirða áætlað sjóðstreymi í gangvirðisútreikningum eru eftirfarandi:

	2010	2009
Lántaka	4,6–5,4%	4,6–6,7%

b. Stigkerfi gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjármálagerninga færða á gangverði eftir verðmatsaðferð. Aðferðirnar eru skilgreindar á eftirfarandi hátt:

Stig 1: skráð verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: forsendur byggja á öðrum breytum en skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verði) eða óbeint (afleidd af verðum).

Stig 3: forsendur gangvirðis eigna og skulda eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði, heldur meðal annars á upplýsingum um afkomu viðkomandi félags, kaup og sölu eignarluta o.fl.

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
31. desember 2010				
Fjáreignir á gangvirði	10.819.943	4.619.291	167.403	15.606.637
31. desember 2009				
Fjáreignir á gangvirði	7.355.665	4.399.774	410.193	12.165.632

c. Útlán greinast þannig:

	2010	2009
Skuldabréf með veðtryggingu	4.889.493	6.466.905
Önnur útlán	157.818	434.643
Útlán samtals	5.047.311	6.901.548

Afskriftareikningur útlána

Afskriftarreikningur útlána	(903.000)	(935.242)
Útlán samkvæmt efnahagsreikningi	4.144.311	5.966.306

d. Breytingar á afskriftarreikningi útlána greinast þannig:

	Almenn niðurfærsla	Sértæk niðurfærsla	Samtals
Afskriftarreikningur útlána 1. janúar 2009	173.414	427.053	600.467
Afskrifað á árinu		(404.066)	(404.066)
Innborgað á árinu, áður afskrifað		4.588	4.588
Virðisrýrnun útlána á árinu	(45.993)	780.246	734.253
Afskriftarreikningur útlána 31. desember 2009	127.421	807.821	935.242
Afskrifað á árinu		(385.569)	(385.569)
Innborgað á árinu, áður afskrifað		2.401	2.401
Virðisrýrnun útlána á árinu	64.430	286.496	350.926
Afskriftarreikningur útlána 31. desember 2010	191.851	711.149	903.000

18. Verðbréf

	2010	2009
Verðbréf greinast þannig:		
Ríkistryggð verðbréf	8.167.558	4.848.807
Önnur skuldabréf	699.077	818.170
Skráð hlutabréf	1.100.677	904.081
Óskráð hlutabréf	3.614.155	3.740.458
Hlutabréfasjóðir	858.702	162.465
Skuldabréfasjóðir	981.996	2.055.307
Önnur verðbréf	528.678	341.033
Verðbréf samtals	15.950.843	12.870.321

19. Endurtryggingaeignir

	2010	2009
Hluti endurtryggjenda í váttryggingaskuld:		
Iðgjaldaskuld	60.350	80.899
Tjónaskuld	165.422	168.252
Kröfur vegna endurtryggingastarfsemi	116.773	59.604
Endurtryggingaeignir samtals	342.545	308.755

20. Viðskiptakröfur

	2010	2009
Viðskiptakröfur vegna váttryggingastarfsemi	2.685.547	3.201.233

Afskriftarreikningur viðskiptakrafna

Staða 1.1.	179.572	176.553
Virðisrýrnun á árinu	31.577	86.134
Endanlega tapað	(100.280)	(83.115)
Staða 31.12	110.869	179.572

21. Hlutfé og varasjóðir

Hlutfé félagsins samkvæmt samþykktum þess nam 1.090 millj. kr. í árslok 2010. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu. Félagið á eigin bréf að nafnvirði 8 millj. kr.

Varasjóðir greinast þannig:

Lögbundinn varasjóður (hluti af yfirverðsreikningi)	270.710
Yfirverð hlutfjár	6.556.425
Varasjóðir samtals	6.827.135

22. Gjaldþol

Lágmarksgjaldþol móðurfélagsins er reiknað samkvæmt 32. gr. laga um váttryggingastarfsemi nr. 56/2010. Það nam í árslok 2.186 millj. kr. (2009: 2.054 millj. kr.) og reiknað gjaldþol (sbr. 31. gr.) 8.702 millj. kr. (2009: 7.937 millj. kr.). Mismunur á reiknuðu gjaldþoli og bókfærðu eigin fé greinist þannig:

	2010	2009
Eigið fé móðurfélags samkvæmt efnahagsreikningi	8.801.996	8.037.415
Viðskiptavild	(99.916)	(99.916)
Reiknað gjaldþol móðurfélags	8.702.080	7.937.499
Reiknað gjaldþol samstæðu	8.702.080	7.937.499

Aðlagð gjaldþol samstæðunnar (sbr. 31. gr. laga 56/2010) er hið sama og í móðurfélaginu. Lágmarksfjárhæð aðlagðs gjaldþols (sbr. 86. gr.) er 2.682 millj. kr. (2009: 2.626 millj. kr.).

	2010	2009
Gjaldþolshlutfall móðurfélags	3,98	3,86
Aðlagð gjaldþolshlutfall samstæðunnar	3,25	3,02

23. Víkjandi lán

	Virkir vextir	2010	2009
Víkjandi lán, verðtryggt á gjalddaga 2016	5,8%	3.994.276	3.884.741

24. Váttryggingaskuld

	2010	2009
Váttryggingaskuld (heild):		
Tjónaskuld	12.354.456	12.125.468
Iðgjaldaskuld	2.756.647	2.770.427
Váttryggingaskuld samtals	15.111.103	14.895.895

Hlutdeild endurtryggjenda:

Tjónaskuld	165.422	168.252
Iðgjaldaskuld	60.351	80.899
Hlutdeild endurtryggjenda samtals	225.773	249.151

Váttryggingaskuld í eigin hlut:

Tjónaskuld	12.189.034	11.957.216
Iðgjaldaskuld	2.696.296	2.689.528
Váttryggingaskuld í eigin hlut samtals	14.885.330	14.646.744

Áætlun vegna tilkynnta tjóna, tjónakostnaðar og kostnaðar vegna orðinna en ótilkynnta tjóna er skuldfærð að frádregnu væntanlegu hrakvirði tjónamuna. Heildarfjárhæð hrakvirðis í árslok 2010 og 2009 er óveruleg.

Tjónaskuld er ætlað að gefa til kynna fjárhagslega skuldbindingu sem hvílir á samstæðunni vegna ógreiddra tjóna í heild sinni, það er tilkynnta tjóna og orðinna en ótilkynnta tjóna í árslok.

Þróun váttryggingaskuldar á árinu:

	Heild	2010 Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut	Heild	2009 Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Tjónaskuld:						
Tilkynnt tjón	9.952.468	(146.828)	9.805.640	8.852.461	(139.383)	8.713.078
Ótilkynnt tjón	2.173.000	(21.425)	2.151.575	2.020.727	(17.436)	2.003.291
Alls í upphafi árs	12.125.468	(168.253)	11.957.215	10.873.188	(156.819)	10.716.369
Greidd tjón á árinu	(7.678.586)	121.762	(7.556.824)	(7.983.922)	316.223	(7.667.699)
Tjón sem urðu á árinu	8.319.535	(125.846)	8.193.689	8.728.495	(170.286)	8.558.210
Matsbreyting eldri tjóna	(411.961)	6.915	(405.046)	507.707	(157.370)	350.337
Tjónaskuld í árslok	12.354.456	(165.422)	12.189.034	12.125.468	(168.252)	11.957.216
Tilkynnt tjón	10.200.011	(165.422)	10.034.589	9.952.468	(146.828)	9.805.640
Ótilkynnt tjón	2.154.445	0	2.154.445	2.173.000	(21.425)	2.151.576
Alls í lok árs	12.354.456	(165.422)	12.189.034	12.125.468	(168.253)	11.957.216

Iðgjaldaskuld:

Iðgjaldaskuld í ársbyrjun	2.770.427	(80.899)	2.689.528	2.586.918	(75.466)	2.511.452
Breyting ársins	(42.572)	16.967	(25.605)	184.913	(5.361)	179.552
Gengismunur	28.792	3.582	32.374	(1.404)	(72)	(1.476)
Iðgjaldaskuld í árslok	2.756.647	(60.350)	2.696.297	2.770.427	(80.899)	2.689.528

Skaðatryggingar

Samstæðan notar tölfræðiaðferðir við að áætla endanlegan tjónakostnað vegna orðinna tjóna. Áhætta tengd skaðatryggingum og þá sérstaklega slysatryggingum er háð mörgum þáttum sem gera næmnigreiningu erfiða.

Tjónaskuld vegna tilkynnta tjóna er áætlun fyrir þeim tjónum sem tilkynnt hafa verið til félagsins að frádregnu því sem þegar hefur verið greitt vegna þessara tjóna. Starfsfólk tjónasviðs vinnur áætlun fyrir hvert tjón miðað við þá vitneskju sem fyrir hendi er um tjónsatvik þegar tjón er tilkynnt og eru breytingar gerðar þegar nýjar upplýsingar berast um einstök tjón. Reglulega fer fram endurskoðun á tjónsáætlunum. Ef ekki eru fyrirbyggjandi betri upplýsingar er meðaltjónsfjárhæð í viðkomandi váttryggingagrein notuð.

Liðurinn „ótilkynnt tjón“ er áætlun fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum og viðbótarkostnaði vegna tjóna sem ekki eru að fullu komin fram. Í frumtryggingum byggist matið á tjónareynslu og framkomnum áður ótilkynntum tjónum á undanliðnum árum (Chain ladder og tengdar tryggingastærðfræðilegar aðferðir).

Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu sem tilheyrir næstu reikningsárum, að teknu tilliti til niðurfellingar iðgjalda.

Skýringar

Líftryggingar

Líftryggingastarfsemi samstæðunnar samanstendur af dánaráhættutryggingum og sjúkdómatryggingum. Söfnunartryggingar eru ekki í boði hjá samstæðunni.

Endurtryggingavernd

Endurtryggingasamningar samstæðunnar eru aðallega umframskaðasamningar (Excess of Loss) sem bæta stórtjón, en fáeinar greinar eru með hlutfallssamninga (Quota share).

Í meðfylgjandi viðauka á bls. 56 má sjá þróun tjónaskuldar samstæðunnar á undanliðnum fimm árum og stöðu hennar í árslok 2010. Umfang líftryggingastarfsemi félagsins gefur ekki tilefni til sérstakrar sundurliðunar.

25. Reiknuð skatteign (skuld)

	2010	2009
Skatteign greinist þannig:		
Skatteign 1.1.	230.492	627.850
Breyting skattlutfalls	20.881	42.571
Reiknaður skattur ársins	(62.588)	(445.086)
Skattur til greiðslu	0	10.524
Flutt á skatteign	0	(2.634)
Aðrir liðir	(267)	(2.733)
Skatteign 31.12.	188.518	230.492

Tekjuskattskuldbinding greinist þannig:

Tekjuskattskuldbinding 1.1.	0	(2.634)
Flutt af skattskuldbindingu	0	2.634
Tekjuskattskuldbinding 31.12.	0	0

Nettó skatteign greinist á eftirtalda liði:

Rekstrarfjármunir	(57.347)	(42.446)
Verðbréf	(275.116)	(305.884)
Viðskiptakröfur	200.675	198.573
Aðrir liðir	5.745	(61.113)
Yfirfæranlegt tap	314.561	441.362
Skatteign í árslok	188.518	230.492

26. Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir	448.440	471.463
Skuldir vegna endurtryggingastarfsemi	137.517	183.301
Ógreiddur tekjuskattur	0	10.524
Skammtímaskuldir og áfallin gjöld	127.245	140.107
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir samtals	713.202	805.395

Áhættustýring

27. Yfirlit

Eftirfarandi áhætta fylgir fjármálagerningum samstæðunnar:

- váttryggingaáhætta
- útlánaáhætta
- lausafjárahætta
- markaðsáhætta
- rekstraráhætta

Skýringar 28–33 veita upplýsingar um framangreinda áhættu, markmið, stefnu og aðferðir samstæðunnar við að meta og draga úr áhættunni, auk upplýsinga um eiginfjárstýringu hennar.

Markmið samstæðunnar með áhættustýringu er að greina þá áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni. Áhættustefna samstæðunnar og aðferðir eru yfirfarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi samstæðunnar. Með starfsþjálfun stefnir félagið að öguðu eftirliti þar sem allir starfsmenn eru meðvitaðir um hlutverk sitt og skyldur.

Stjórnendur samstæðunnar ákvarða hvernig eignum hennar skuli dreift til þess að hún nái fjárfestingarmarkmiðum sínum. Frávik frá ákvarðaðri dreifingu eigna og samsetning eignasafnsins eru stöðugt yfirfarin af starfsmönnum samstæðunnar.

28. Váttryggingaáhætta

Samstæðan stendur frammi fyrir fjárhagslegri áhættu vegna fjáreigna sinna, endurtryggingaeigna og váttryggingaskuldar. Þegar horft er til framtíðar, liggur megin fjárhagsleg áhætta samstæðunnar í því að fjáreignir nægi ekki fyrir skuldbindingum vegna váttryggingasamninga hennar.

Váttryggingasamningar

Samstæðan jafnar váttryggingaskuld sína með safni verðbréfa og fjárfestingaeigna sem háðar eru markaðsáhættu.

Á árinu 2010 hefur samstæðan aukið hlut ríkistryggðra verðbréfa og handbærs fjár í eignasafni sínu í þeim tilgangi að draga úr markaðs- og gjaldmiðlaáhættu.

	2010	2009
Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:		
Verðbréf skráð á OMX Nordic	9.390.418	5.423.667
Verðbréf skráð erlendis	1.830.347	347.027
Óskráð verðbréf	4.730.078	7.099.627
	15.950.843	12.870.321
Útlán og kröfur	6.829.858	9.167.539
Handbært fé	4.244.452	3.993.088
Samtals	27.025.153	26.030.948
Váttryggingasamningar til skamms tíma, nettó	9.924.393	9.780.157

Váttryggingasamningar eru ekki næmir fyrir markaðsvöxtum, þar sem þeir eru ekki núvirtir og bera ekki samningsbundna vexti. Samstæðan jafnar sjóðsflæði af eignum og skuldum í safni sínu með því að áætla meðallíftíma þeirra.

Váttryggingaskuld – Líftryggingaáhætta (mánuðir)	6	6
Váttryggingaskuld – Skaðaáhætta (mánuðir)	13	13

Skýringar

Eftirfarandi töflur gefa til kynna samningsbundið sjóðsflæði vegna þeirra eigna og skulda sem tilheyra skammtíma váttryggingasamningum samstæðunnar þann 31. desember:

Fjáreignir, tengdar váttryggingasamningum

Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:

	Bókfært verð	Án gjalddaga	Samningsbundið sjóðsflæði (ekki núvirt)				
			0–1 ár	1–2 ár	2–3 ár	3–4 ár	>4 ár
31. desember 2010							
Verðbréf skráð á OMX Nordic	9.390.418	1.874.095	763.962	476.012	455.665	436.313	5.384.371
Verðbréf skráð erlendis	1.830.347	1.830.347					
Óskráð verðbréf	4.730.078	4.385.162	19.283	19.247	19.211	287.175	
Útlán og kröfur	6.829.858		3.526.444	1.175.847	508.384	300.094	1.319.089
Handbært fé	4.244.452	4.244.452					
Samtals	27.025.153	12.334.056	4.309.689	1.671.106	983.260	1.023.582	6.703.460

	Bókfært verð	Án gjalddaga	Vænt sjóðsflæði (ekki núvirt)				
			0–1 ár	1–2 ár	2–3 ár	3–4 ár	> 4 ár
Váttryggingasamningar, nettó	14.885.330		9.924.393	2.718.155	1.389.550	450.994	402.238
Mismunur í sjóðsflæði	12.139.823	12.334.056	(5.614.704)	(1.047.049)	(406.290)	572.588	6.301.222

Fjáreignir, tengdar váttryggingasamningum

Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:

	Bókfært verð	Án gjalddaga	Samningsbundið sjóðsflæði (ekki núvirt)				
			0–1 ár	1–2 ár	2–3 ár	3–4 ár	>4 ár
31. desember 2009							
Verðbréf skráð á OMX Nordic	5.423.667	802.209	544.545	324.949	308.178	292.369	3.151.416
Verðbréf skráð erlendis	347.027	279.753	67.273				
Óskráð verðbréf	7.099.627	6.300.872	184.559	57.748	53.259	503.187	
Útlán og kröfur	9.167.539		5.152.853	1.006.866	2.149.981	460.487	397.352
Handbært fé	3.993.088	3.993.088					
Samtals	26.030.948	11.375.922	5.949.230	1.389.563	2.511.418	1.256.043	3.548.768

	Bókfært verð	Án gjalddaga	Vænt sjóðsflæði (ekki núvirt)				
			0–1 ár	1–2 ár	2–3 ár	3–4 ár	> 4 ár
Váttryggingasamningar, nettó	14.646.744		9.780.157	2.666.459	1.363.123	442.417	394.588
Mismunur í sjóðsflæði	11.384.204	11.375.922	(3.830.927)	(1.276.896)	1.148.295	813.626	3.154.180

Næmnigreining – vaxtaáhætta

Vextir vaxtaberandi fjáreigna eru endurskoðaðir á að minnsta kosti tólf mánaða fresti. Þess vegna er áhætta samstæðunnar tengd markaðsvöxtum eigna takmörkuð. Bókfært verð váttryggingasamninga er ekki næmt fyrir breytingum á markaðsáhættu. Laust handbært fé samstæðunnar er fjárfest í skammtímaverðbréfum til skemmri tíma en eins mánaðar.

Meðal fjáreigna á gangvirði færir félagið verðbréf sem bera fasta vexti að andvirði 7.568 millj. kr. (2009: 7.377 millj. kr.) Áhrif samhliða 1% hliðrun vaxtaferla á viðkomandi verðbréf og þar með á afkomu fyrir skatt er metin vera 530 millj. kr. (2009: 336 millj. kr.).

Meðal fjáreigna á gangvirði færir félagið verðbréf sem bera breytilega vexti að andvirði 335 millj. kr. (2009: 775 millj. kr.) Áhrif 1% vaxtalækkunar á árlegt sjóðsstreymi viðkomandi verðbréfa nemur 4 millj. kr. (2009: 8 millj. kr.).

Næmnigreining – verðáhætta

Næmnigreining fyrir verðáhættu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsverði, hvort sem verðbreytingarnar eru vegna einstakra fjárfestinga, útgefanda verðbréfa eða allra þátta sem hafa áhrif á fjármálagerninga sem viðskipti eru með á markaði.

Vegna þess að meirihluti fjáreigna samstæðunnar er bókfærður á gangvirði, munu allar breytingar á aðstæðum á markaði hafa áhrif á fjárfestingatekjur samstæðunnar.

Stjórnendur samstæðunnar fylgjast stöðugt með sveiflum á markaði sem gerir samstæðunni kleift að bregðast skjótt við öllum breytingum á markaði.

Í árslok 2010 er verðáhætta áætluð neikvæð um 965 millj. kr. (2009: 978 millj. kr.) miðað er við þær forsendur að virði bókfærðra skuldabréfa lækki um 7%, virði skráðra innlendra hlutabréfa lækki um 35% og virði skráðra erlendra hlutabréfa lækki um 25%. Ef sama aðferð er notuð bæði á skráð og óskráð verðbréf er áætluð gangvirðisbreyting neikvæð um 2.540 millj. kr. (2009: 2.363 millj. kr.).

Næmnigreining – gjaldmiðlaáhætta

Félög samstæðunnar fjárfesta í fjármálagerningum og gera samninga í öðrum gjaldmiðlum en starfrækslugjaldmiðli þeirra. Þar af leiðandi stendur samstæðan frammi fyrir hættu á því að gengi gjaldmiðils hennar miðað við aðra gjaldmiðla breytist á þann hátt að það hafi óhagstæð áhrif á virði þess hluta eigna og skulda samstæðunnar sem eru í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum. Í árslok 2010 námu eignir í erlendum gjaldmiðlum 2.145 millj. kr. (2009: 4.659 millj. kr.).

Skýringar

29. Útlánaáhætta

Útlánaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar og ef tryggingar hrökkva ekki fyrir eftirstöðvum kröfunnar. Útlánaáhætta félagsins er einkum vegna útlána og krafna. Bókfært verð fjáreigna félagsins jafngildir mesta mögulega tapi vegna útlánaáhættu.

Félagið hefur sett skýrar útlánareglur sem taka ber mið af við einstakar lánveitingar. Heimildir til lánveitinga eru mismunandi og þarfnast aðkomu lánanefndar ef farið er yfir tiltekin mörk. Við hverja lánveitingu eru viðskiptamenn metnir og fjárhagsstaða og greiðslusaga þeirra skoðuð eftir því sem kostur er. Lánareglur félagsins fjalla meðal annars um lánaheimildir í hlutfalli við raunvirði trygginga og áætlaðan líftíma þeirra og ef vikið er frá þeim hlutföllum þarfnast það sérstaks samþykkis.

Lánsáhætta er meðal annars stýrt með mikilli dreifingu lánasafnsins en eins og fram kemur hér á eftir eru um 46% lánasafnsins til einstaklinga.

Ítarlega er fylgst með vanskilum og tapshætta er yfirfarin reglulega með mati á tryggingum og stöðu einstakra viðskiptamanna. Viðskiptamenn í vanskilum eru jafnan flokkaðir sem áhættusamir og geta ekki átt frekari viðskipti við félagið nema greiða niður skuldir sínar. Útlán eru endanlega afskrifuð eftir ákveðnum reglum sem um það gilda. Þá hefur félagið sett skýra verkferla sem snúa að innheimtu og hvenær vanskil eru send til lögfræðinnheimtu.

Greining útlána á einstaklinga og fyrirtæki

	Lán til einstaklinga		Lán til fyrirtækja		Samtals	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Virðisrýrð útlán	362.838	471.232	554.753	673.519	917.591	1.144.751
Virðisrýrnun sérgreind	(252.626)	(299.036)	(458.522)	(507.462)	(711.148)	(806.498)
	110.212	172.196	96.231	166.057	206.443	338.253
Lán í vanskilum án sérstakrar virðisrýrnunar	596.939	736.794	367.931	708.131	964.870	1.444.925
Útlán í skilum	1.310.518	2.184.110	1.854.331	2.127.762	3.164.850	4.311.872
Virðisrýrnun vegna almennrar áhættu lánasafns	(116.603)	(86.217)	(75.249)	(42.527)	(191.852)	(128.744)
	1.790.854	2.834.687	2.147.013	2.793.366	3.937.868	5.628.053
Útlán samkvæmt efnahagsreikningi	1.901.066	3.006.883	2.243.244	2.959.423	4.144.311	5.966.306

Aldursgreining lána í vanskilum án sérstakrar virðisrýrnunar er eftirfarandi:

	0–3 mán.	3–6 mán.	6–9 mán.	9–12 mán.	Samtals
2010					
Lán til einstaklinga	366.500	136.170	72.254	22.015	596.939
Lán til fyrirtækja	123.570	52.459	140.700	51.202	367.931
Samtals	490.070	188.629	212.954	73.217	964.870
2009					
Lán til einstaklinga	602.339	85.988	28.366	20.101	736.794
Lán til fyrirtækja	324.307	118.543	197.663	67.618	708.131
Samtals	926.646	204.531	226.029	87.719	1.444.925

30. Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Samstæðan þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt ófyrirséðum breytingum í fjármögnun eða markaðsbresti. Hluti fjármálagerninga samstæðunnar eru fjárfestingar í óskráðum hlutabréfum sem ekki er verslað með á skipulögðum mörkuðum og almennt getur tekið tíma að innleysa. Því gæti samstæðan staðið frammi fyrir því að geta ekki innleyst fjárfestingar sínar, fyrir fjárhæð nálægt gangvirði þeirra, í því skyni að mæta lausafjarpörf sinni.

Til þess að lágmarka þessa áhættu hefur samstæðan stefnu um lágmarks handbært fé á hverjum tíma og til viðbótar er gert ráð fyrir að skráðar fjáreignir samstæðunnar, sem eru stór hluti af heildareignum hennar, sé hægt að innleysa tafarlaust.

Samningsbundin dreifing sjóðsflæðis fjáreigna og fjárskulda án vaxta er eftirfarandi:

	Gjaldkræft	Allt að 3 mánuðir	3–12 mánuðir	1–5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
31. desember 2010						
Eignir:						
Handbært fé	4.244.452					4.244.452
Verðbréf	1.188.502	195.811	587.434	1.962.842	5.115.152	9.049.741
Viðskiptakröfur		1.600.645	670.516	377.028	37.358	2.685.547
Útlán	121.075	283.552	850.656	1.671.384	1.217.644	4.144.311
Endurtryggingaeignir		226.750	49.627	66.168		342.545
Fjáreignir samtals	5.554.029	2.306.758	2.158.233	4.077.422	6.370.154	20.466.596
Skuldir:						
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir		473.394	213.634	26.174		713.202
Vátryggingaskuld		6.462.983	3.706.337	4.941.783		15.111.103
Víkjandi lán			233.855	781.165	2.979.256	3.994.276
Skuldir vegna eigna til sölu		29.934	44.417	139.438	570.792	784.581
Fjárskuldir samtals	0	6.966.311	4.198.243	5.888.560	3.550.048	20.603.162
Eignir – skuldir	5.554.029	(4.659.553)	(2.040.010)	(1.811.138)	2.820.106	(136.566)

	Gjaldkræft	Allt að 3 mánuðir	3–12 mánuðir	1–5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
31. desember 2009						
Eignir:						
Handbært fé	3.993.088					3.993.088
Verðbréf	2.271.124	317.180	838.462	2.735.523	1.494.220	7.656.509
Viðskiptakröfur		1.797.457	766.715	637.061		3.201.233
Útlán		579.306	1.156.926	4.037.562	192.512	5.966.306
Endurtryggingaeignir		240.276		68.479		308.755
Fjáreignir samtals	6.264.212	2.934.219	2.762.103	7.478.625	1.686.732	21.125.891
Skuldir:						
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir		794.871	10.524			805.395
Vátryggingaskuld		4.980.415	4.980.415	4.935.065		14.895.895
Víkjandi lán			126.275	795.231	2.963.235	3.884.741
Skuldir vegna eigna til sölu		10.920	74.029	116.007	650.967	851.923
Fjárskuldir samtals	0	5.786.206	5.191.243	5.846.303	3.614.202	20.437.954
Eignir – skuldir	6.264.212	(2.851.987)	(2.429.140)	1.632.322	(1.927.470)	687.937

31. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, vaxta og hlutabréfa hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjárfestinga hennar í fjármálagerningum. Markmið með stýringu markaðsáhattu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Stefna samstæðunnar við stýringu markaðsáhattu ræðst af fjárfestingarmarkmiðum hennar. Fylgst er með daglegum breytingum á markaði af starfsmönnum samstæðunnar í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórn félagsins fylgist með og greinir heildarmarkaðsáhattu samstæðunnar á mánaðarfresti eða oftast ef þurfa þykir.

32. Gjalddeyrisáhætta

Samstæðan fjárfestir í fjármálagerningum og gerir samninga í öðrum gjaldmiðlum en starfrækslugjaldmiðli sínum. Þess vegna stendur samstæðan frammi fyrir hættunni á því að gengi gjaldmiðils þess miðað við aðra gjaldmiðla breytist á þann hátt að það hafi óhagstæð áhrif á virði þess hluta eigna og skulda samstæðunnar sem eru í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum.

Sundurliðun eigna og skulda eftir erlendum myntum:

	USD	EUR	CHF	Annað	Samtals
31. desember 2010					
Eignir:					
Handbært fé	247.393	203.067		126.630	577.090
Verðbréf	376.424	579.110		1.189.357	2.144.891
Viðskiptakröfur og aðrar eignir	184.883	130.854		140.933	456.670
Endurtryggingaeignir	13.614	63.701			77.315
Samtals	822.314	976.732	0	1.456.920	3.255.966
Skuldir:					
Viðskiptaskuldir	7.603	76.205		23.743	107.551
Vátryggingaskuld	72.099	81.224		87.721	241.044
Samtals	79.702	157.429	0	111.464	348.595
Áhætta í efnahagsreikningi	742.612	819.303	0	1.345.456	2.907.371

31. desember 2009

	USD	EUR	CHF	Annað	Samtals
Eignir:					
Handbært fé	394.856	303.087		187.237	885.180
Verðbréf	229.738	230.700		1.653.895	2.114.333
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	146.911	184.124		717.623	1.048.658
Útlán	113.710	235.869	284.993	165.752	800.324
Endurtryggingaeignir	20.586			24.067	44.653
Samtals	905.801	953.780	284.993	2.748.574	4.893.148
Skuldir:					
Viðskiptaskuldir	8.515	16.914		45.867	71.296
Vátryggingaskuld				162.521	162.521
Samtals	8.515	16.914	0	208.388	233.817
Áhætta í efnahagsreikningi	897.286	936.866	284.993	2.540.186	4.659.331

33. Rekstraráhætta

Félagið býr við rekstraráhættu vegna mögulegs beins eða óbeins taps í tengslum við mismunandi þætti er varða t.d. starfsfólk, tækni og skipulag, og einnig í tengslum við utanaðkomandi þætti aðra en láns-, markaðs-, eða lausafjórðingur, s.s. lög og reglur og viðurkennda staðla um háttsemi fyrirtækja. Rekstraráhætta nær til allra rekstrareininga innan samstæðunnar.

Markmið samstæðunnar er að verja félagið gegn rekstraráhættu til að koma í veg fyrir fjárhagslegt tjón og að orðstír félagsins verði fyrir skaða.

Til að draga úr rekstraráhættu gerir félagið meðal annars kröfur um að verkefni og skyldur séu aðskildar á viðeigandi hátt, um reglulegar afstemmingar á færslum og eftirlit með þeim, að farið sé að lögum og reglum, að gert sé reglulegt mat á rekstraráhættuþáttum, þjálfun og faglega uppbyggingu.

34. Eiginfjárfesting

Það er stefna stjórnar félagsins að eiginfjárstaða samstæðunnar sé sterk til að styðja við stöðugleika í framtíðarþróun starfseminnar.

Lög nr. 56/2010 um vátryggingastarfsemi fjalla um eigið fé vátryggingafélaga sem gjaldþol. Gerð er grein fyrir gjaldþoli samstæðunnar í skýringu 24.

35. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Tengdir aðilar samstæðunnar eru hluthafar, dótturfélög, hlutdeildarfélag, stjórn móðurfélags og forstjóri. Félag í eigu stjórnarmanna eru einnig skilgreind sem tengdir aðilar.

Stærstu hluthafar greinast þannig:

	2010	2009
Stoðir hf.	99,9%	99,9%

Viðskipti við stjórnendur og lykilstarfsmenn

Engin óvenjuleg viðskipti voru við tengda aðila á árinu 2010. Iðgjöld samstæðunnar vegna viðskipta við tengda aðila á árinu 2010 námu 804 þús. kr. (2009: 741 þús. kr.). Gerð er grein fyrir launum og hlunnindum stjórnenda og stjórnar í skýringu 10.

36. Félag í samstæðu

	Staðsetn.	Hluttur 2010	Hluttur 2009
Fjárvíar hf.	Ísland	100,0%	100,0%
Íslensk endurtrygging hf.	Ísland	99,7%	99,7%
Líftryggingamiðstöðin hf.	Ísland	100,0%	100,0%
TM fé ehf.	Ísland	100,0%	100,0%
Trygging hf.	Ísland	100,0%	100,0%

37. Kennitölur

Helstu kennitölur félagsins eru eftirfarandi:

	2010	2009
Eigið tjónshlutfall	76,6%	93,9%
Kostnaðarhlutfall	18,6%	20,4%
Samsett hlutfall (tjón+kostnaður)	95,2%	114,4%
Eiginfjárlutfall	29,9%	28,2%

Viðauki við skýringu 24

Tjónaþróun greinist með eftirfarandi hætti:

Til viðbótar við framtíðarspár gefur þróun váttryggingaskuldar mælikvarða á getu félagsins til að ákvarða endanlega tjónafjárhæð. Í efri hluta töflunnar (heildarfjárhæðir) kemur annars vegar fram hvernig heildarfjárhæð tjóna hefur þróast síðustu ár. Í neðri hluta töflunnar (tjón í eigin hlut) hefur hlutdeild endurtryggjenda verið dregin frá þeim fjárhæðum sem birtar eru í efri hlutanum.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Samtals
Heildarfjárhæðir í millj. kr.							
Mat á endanlegum tjónakostnaði:							
- í lok tjónsárs	6.409	6.528	7.828	9.073	8.728	8.320	
- einu ári síðar	6.516	7.060	8.623	10.400	9.226		
- tveimur árum síðar	6.428	7.133	8.918	10.125			
- þremur árum síðar	6.301	6.831	8.623				
- fjórum árum síðar	5.763	6.530					
- fimm árum síðar	5.716						
Mat á uppsöfnuðum tjónum í árslok 2010	5.716	6.530	8.623	10.125	9.226	8.320	48.540
Uppsafnaðar tjónagreiðslur í árslok 2010	(5.527)	(6.238)	(7.734)	(8.522)	(5.466)	(3.096)	(36.583)
Tjónaskuld í árslok 2010	189	292	889	1.603	3.760	5.224	11.957
Tjónaskuld vegna fyrri ára (2004 og fyrr)							397
Heildartjónaskuld í árslok 2010							12.354
Þar af er tjónaskuld vegna líftrygginga							89

Eigin tjón í millj. kr.							
Mat á uppsöfnuðum tjónum í árslok 2010	4.895	6.306	8.420	9.853	9.036	8.144	46.654
Uppsafnaðar tjónagreiðslur í árslok 2010	(4.710)	(6.018)	(7.538)	(8.259)	(5.333)	(3.005)	(34.863)
Tjónaskuld í árslok 2010	185	288	882	1.594	3.703	5.139	11.792
Tjónaskuld vegna fyrri ára (2004 og fyrr)							397
Eigin tjónaskuld í árslok 2010							12.189

Útgefandi: Tryggingamiðstöðin
Ábyrgðarmaður: Óskar B. Hauksson
Hönnun og umbrot: Jónsson & Le'macks
 Ljósmyndirnar eru úr sjónvarpsauglýsingu TM sem tekin var á Siglufirði í janúar 2011
Aðrar ljósmyndir: Sveinn Speight
Prentun: Litróf-Hagprent

